ESIMESE ASTME KOHTU OTSUS (viies koda)

3. veebruar 2005 *

Kohtuasjas T-139/01,

Comafrica SpA, asukoht Genova (Itaalia),

Dole Fresh Fruit Europe Ltd & Co., asukoht Hamburg (Saksamaa),

esindajad: *solicitor* B. O'Connor ja *barrister* P. Bastos-Martin,

hagejad,

keda toetab

Simba SpA, asukoht Milano (Itaalia), esindajad: *avocat* S. Carbone ja *avocat* F. Munari,

menetlusse astuja,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon, esialgsed esindajad: L. Visaggio, M. Niejahr ja K. Fitch ning hilisemad esindajad: L. Visaggio ja K. Fitch, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja,

keda toetab

Hispaania Kuningriik, esialgne esindaja: R. Silva de Lapuerta, hilisem esindaja: L. Fraguas Gadea, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

menetlusse astujad,

mille esemeks on ühelt poolt komisjoni 7. mai 2001. aasta määruse (EÜ) nr 896/2001, milles sätestatakse nõukogu määruse (EMÜ) nr 404/93 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses banaanide ühendusse importimise korraga (EÜT L 126, lk 6; ELT eriväljaanne 03/32, lk 150), ja komisjoni 7. juuni 2001. aasta määruse (EÜ) nr 1121/2001, millega määratakse kindlaks kõikide seniste ettevõtjate tariifikvootide alusel imporditavate banaanide individuaalsete kvootide korrigeerimiskoefitsientide kohandamine (EÜT L 153, lk 12; ELT eriväljaanne 03/32, lk 370), tühistamise taotlus ning teiselt poolt määruste nr 896/2001 ja nr 1121/2001 vastuvõtmisega hagejatele väidetavalt tekitatud kahju hüvitamise taotlus,

EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS (viies koda),

koosseisus: koja esimees P. Lindh ja kohtunikud R. García-Valdecasas ja J. D. Cooke,

kohtusekretär: ametnik J. Plingers,

arvestades kirjalikus menetluses ja 18. novembri 2003. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Õiguslik raamistik

1 Nõukogu 13. veebruari 1993. aasta määrusega (EMÜ) nr 404/93 banaanituru ühise korralduse kohta (EÜT L 47, lk 1; ELT eriväljaanne 03/13, lk 388) kehtestati banaanituru ühine korraldus (edaspidi „banaanituru ÜK"). Selle määrusega kehtestati alates 1. juulist 1993 ühine impordisüsteem varasemate erinevate siseriiklike süsteemide asemel.

2 Määruse nr 404/93 IV jaotis artiklitega 15–20 käsitleb kauplemist kolmandate riikidega.

3 Ecuadori Vabariigi ja Ameerika Ühendriikide poolt Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) vaidluste lahendamise korra raames ühenduse vastu algatatud menetluse tagajärjel võttis nõukogu 29. jaanuari 2001 vastu määruse (EÜ) nr 216/2001, millega muudetakse määrust nr 404/93 (EÜT L 31, lk 2; ELT eriväljaanne 03/31, lk 226).

4 Määruse nr 216/2001 artikliga 1 asendatakse määruse nr 404/93, mida muudeti nõukogu 20. juuli 1998. aasta määrusega (EÜ) nr 1637/98 (EÜT L 210, lk 28; ELT eriväljaanne 03/23, lk 304), artiklid 16–20. Määruse nr 216/2001 artikli 2 teise lõigu alusel koostoimes komisjoni 27. veebruari 2001. aasta määruse (EÜ) nr 395/2001, millega määratakse kindlaks teatavad soovituslikud kogused ja individuaalülemmäärad impordilitsentside väljaandmiseks 2001. aasta teiseks kvartaliks tariifikvoodi raames või tavapäraste AKV-banaanide koguse osana imporditavate banaanide osas (EÜT L 58, lk 11), artikliga 1 kohaldatakse määruse nr 216/2001 artiklit 1 alates 1. juulist 2001.

5 Määruse nr 404/93, muudetud määrusega nr 216/2001, artikli 17 esimeses lõigus on sätestatud, et „[b]anaanide importimisel ühendusse tuleb vajaduse korral esitada impordilitsents, mille liikmesriigid annavad välja kõikidele huvitatud isikutele, olenemata nende tegutsemiskohast ühenduses ning ilma et see piiraks artiklite 18 ja 19 kohaldamiseks vastuvõetud erisätete kohaldamist".

6 Määruse nr 404/93, muudetud määrusega nr 216/2001, artiklis 18 on sätestatud:

„1. Iga aasta 1. jaanuaril avatakse järgmised tariifikvoodid:

a) 2 200 000tonnine (netomass) tariifikvoot ehk A-kvoot;

b) 353 000tonnine (netomass) täiendav tariifikvoot ehk B-kvoot;

c) 850 000tonnine (netomass) autonoomne tariifikvoot ehk C-kvoot.

Need tariifikvoodid avatakse kõikidest kolmandatest riikidest pärit toodete impordiks.

Komisjon võib jagada A- ja B-tariifikvoodid tarnijariikide vahel vastavalt kokkuleppele, mis on sõlmitud Maailma Kaubandusorganisatsiooni lepinguosalistega, kes on banaanide tarnimisest oluliselt huvitatud.

2. A- ja B-tariifikvootide raames kohaldatakse imporditollimaksu 75 eurot tonni kohta.

3. C-tariifikvoodi raames kohaldatakse imporditollimaksu 300 eurot tonni kohta.

[...]

4. Tariifset soodustust 300 eurot tonni kohta kohaldatakse nii tariifikvootide alusel kui ka kvoodiväliselt toimuva AKV riikidest pärit impordi puhul.

[...]".

7 Määruse nr 404/93, muudetud määrusega nr 216/2001, artiklis 19 on sätestatud:

„1. Tariifikvoote võib hallata tavapäraseid kaubavooge arvestava meetodi (senised/uued importijad) kohaselt ja/või teiste meetodite kohaselt.

2. Kasutatav meetod peab asjakohaselt arvestama vajadusega säilitada ühenduse turu tarnetasakaalu."

8 Sama muudetud määruse artikli 20 punkti a kohaselt võib komisjon vastu võtta selle määruse artiklis 27 sätestatud korras „artikli 18 osutatud tariifikvoodi haldamise korda".

9 See haldamise kord määratleti komisjoni 7. mai 2001. aasta määrusega (EÜ) nr 896/2001, milles sätestatakse nõukogu määruse (EMÜ) nr 404/93 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses banaanide ühendusse importimise korraga (EÜT L 126, lk 6; ELT eriväljaanne 03/32, lk 150, edaspidi „2001. aasta kord"). Määrus nr 896/2001 jõustus kooskõlas selle artikliga 32 üks päev pärast avaldamist Euroopa Ühenduste Teatajas, st 9. mail 2001, ent seda hakati kohaldama alles alates 1. juulist 2001.

10 Määrusega nr 896/2001 kehtestatud normid asendavad komisjoni 10. juuni 1993. aasta määruses (EMÜ) nr 1442/93, milles on sätestatud üksikasjalikud eeskirjad banaanide ühendusse importimise korra kohaldamise kohta (EÜT L 142, lk 6, edaspidi „1993. aasta kord"), vastu võetud määruse nr 404/93 alusel ja kehtiv kuni 31. detsembrini 1998, esialgu kehtestatud normid. 1993. aasta kord asendati komisjoni 28. oktoobri 1998. aasta määrusega (EÜ) nr 2362/98, millega kehtestatakse banaanide ühendusse importimist käsitleva nõukogu määruse (EMÜ) nr 404/93 üksikasjalikud rakenduseeskirjad (EÜT L 293, lk 32, edaspidi „1999. aasta kord"), kehtestatud korraga, mis jõustus 1. jaanuaril 1999.

11 1993. aasta korra alusel jaotati impordilitsentsid kolme tootjate kategooria vahel (A, B ja C). A- ja B-kategooriad olid jaotatud kolme erineva ettevõtjate tegevusala alusel, st roheliste banaanide ostmine või esmane import (a-tegevusala), omanikuna roheliste banaanide vabasse ringlusse laskmine või teisene import (b-tegevusala), omanikuna roheliste banaanide järelvalmitamine ja turustamine (c-tegevusala) (vt

määruse nr 1442/93 artikli 3 lõige 1). See jaotamine viidi ellu vähemalt A- ja B-kategooria osas viitega kolmele aastale, mis eelnesid aastale, mille suhtes avati tariifikvoot (vt määruse nr 1442/93 artikli 4 lõige 1).

12 See jaotussüsteem tühistati 1999. aasta korraga, mis tugines sisuliselt „seniste ettevõtjate" ja „uute ettevõtjate" eristamisele (vt määruse nr 2362/98 artikkel 2). Selle korra raames said senised ettevõtjad iga aasta kohta kvoodi, mis määrati sõltuvalt võrdlusperioodi jooksul tegelikult imporditud banaanide kogusest. Vastavalt määruse nr 2362/98 artikli 4 lõikele 2 oli 1999. aastal toimunud impordi võrdlusperioodiks aastad 1994, 1995 ja 1996.

13 2001. aasta korraga kehtestati uus impordilitsentside jaotamise süsteem, mis põhineb sisuliselt „traditsiooniliste ettevõtjate" ja „mittetraditsiooniliste ettevõtjate" eristamisel, sealjuures jaotati traditsioonilised ettevõtjad veel „traditsioonilisteks A/B-ettevõtjateks" ja „traditsioonilisteks C-ettevõtjateks".

14 Määruse nr 896/2001 esialgse versiooni artiklis 2 on sätestatud, et 83% määruse nr 404/93 artikli 18 lõikes 1 sätestatud tariifikvootidest jaotatakse „ettevõtjatele artikli 3 lõikes 1 määratletud tähenduses" ja ülejäänud 17% „mittetraditsioonilistele ettevõtjatele artiklis 6 määratletud tähenduses".

15 Määruse nr 896/2001 II jaotis artiklitega 3–21 puudutab tariifikvootide haldamist

16 Selle määruse esialgse versiooni artiklites 3–5 oli sätestatud:

„*Artikkel 3*

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. *traditsioonilised ettevõtjad* — majandussubjektid, füüsilised või juriidilised isikud, üksikettevõtjad või rühmad, kes kvootide kindlaksmääramise aluseks oleval ajavahemikul asusid ühenduses ja kes on oma kulul ostnud tootjatelt teatava miinimumkoguse kolmandatest riikidest pärit banaane või vastavalt olukorrale on ise kõnealuseid tooteid tootnud, ühendusse lähetanud või ühenduses müünud.

   Eelmises lõigus määratletud toiminguid nimetatakse edaspidi „esmaseks impordiks".

   [...]

2. *traditsioonilised A/B-ettevõtjad* — traditsioonilised ettevõtjad, kes on esmase impordi raames importinud miinimumkoguse kolmandate riikide banaane ja/või ebatavapäraseid AKV-banaane määruse (EMÜ) nr 404/93 (muudetud määrusega [...] nr 1637/98) artiklis 16 määratletud tähenduses;

3. *traditsioonilised C-ettevõtjad* — traditsioonilised ettevõtjad, kes on esmase impordi raames importinud miinimumkoguse tavapäraseid AKV-banaane eespoolnimetatud määruse (muudetud määrusega (EÜ) nr 1637/98) artiklis 16 määratletud tähenduses.

Artikkel 4

1. Ettevõtja kirjaliku taotluse korral, mis esitatakse hiljemalt 11. mail 2001, määratakse kindlaks iga traditsioonilise A/B-ettevõtja kvoot, arvestades 1994., 1995. ja 1996. aasta kolmandate riikide banaanide ja/või ebatavapäraste AKV-banaanide keskmist esmast importi, mida omakorda on arvesse võetud 1998. aasta kolmandate riikide banaanide ja/või ebatavapäraste AKV-banaanide tariifikvootide haldamisel vastavalt määruse [...] nr 404/93 artikli 19 lõike 2 sätetele, mida kohaldati 1998. aastal kõnealuse artikli lõike 1 punktis a osutatud ettevõtjate kategooria suhtes.

2. Ettevõtja kirjaliku taotluse korral, mis esitatakse hiljemalt 11. mail 2001, määratakse kindlaks iga traditsioonilise C-ettevõtja kvoot, arvestades 1994., 1995. ja 1996. aasta tavapäraste AKV-banaanide keskmist esmast importi, mis toimus 1998. aastal AKV-banaanide tavapärase koguse raames.

3. Käesoleva määruse alusel õigusi omavate traditsiooniliste ettevõtjate ühinemisel tekkivatel ettevõtjatel on kõnealuste algsete ettevõtjatega samad õigused.

Artikkel 5

1. Liikmesriigid esitavad komisjonile artikli 4 lõigetes 1 ja 2 osutatud individuaalsete kvootide summad hiljemalt 15. mail 2001.

2. Kasutades lõike 1 alusel saadud teavet ja pidades silmas A/B- ja C-tariifikvootide raames saadaolevaid üldkoguseid, määrab komisjon vajaduse korral iga ettevõtja kvoodi suhtes kohaldatava ühtse korrigeerimiskoefitsiendi.

3. Lõike 2 kohaldamise korral teatavad pädevad asutused ettevõtjatele korrigeerimiskoefitsiendi abil kohandatud kvoodid hiljemalt 7. juunil 2001.

[...]"

17 Määruse nr 896/2001 artiklid 6–12 käsitlevad mittetraditsioonilisi ettevõtjaid.

18 Määruse artiklites 13–21 on täpsustatud impordilitsentside väljaandmise eeskirjad.

19 Selle määruse artikli 13 lõike 1 kohaselt „liidetakse määruse [...] nr 404/93 artikli 18 lõike 1 punktides a ja b sätestatud A- ja B-tariifikvoodid kokku" ja „A- ja B-kvootide taotlusi käsitletakse koos". Sama määruse artikli 13 lõikes 2 on sätestatud, et traditsioonilised A/B-ettevõtjad võivad esitada litsentsitaotlusi üksnes A/B-tariifikvoodi raames ja traditsioonilised C-ettevõtjad üksnes C-tariifikvoodi raames. Seal on sätestatud ka, et need erinevad ettevõtjad „võivad esitada taotlusi muu tariifikvoodi kohta, kui nad on kõnealuse kvoodi suhtes registreeritud mittetraditsiooniliste ettevõtjatena".

20 Määruse nr 896/2001 artikli 15 lõikes 1 on sätestatud:

„Impordilitsentside taotlused iga kvartali kohta esitatakse käesoleva määruse lisas loetletud liikmesriikide pädevatele asutustele selle kuu esimese seitsme päeva jooksul, mis eelneb kvartalile, mille kohta litsentsid välja antakse.

Impordilitsentside taotlused esitatakse traditsiooniliste ettevõtjate puhul kvoodi kehtestanud liikmesriigi pädevatele asutustele ja mittetraditsiooniliste ettevõtjate puhul selle liikmesriigi pädevatele asutustele, kus ettevõtja on registreeritud."

21 Kooskõlas määruse nr 896/2001 artikliga 16 teatavad „[p]ädevad asutused [...] komisjonile litsentsitaotlustega hõlmatud kogused taotlemistähtajale järgneva kahe tööpäeva jooksul", eristades taotletavad kogused A/B- ja C-tariifikvoodi kaupa ning traditsiooniliste ja mittetraditsiooniliste ettevõtjate kaupa.

22 Määruse nr 896/2001 III jaotise moodustav artikkel 22 käsitleb tariifikvoodivälist importi.

23 Määruse nr 896/2001 V jaotis artiklitega 28–30 sätestab üleminekukorra.

24 Selle määruse artikli 28 lõike 1 alusel on A/B-tariifikvoodi raames saadaolev kogus 2001. aasta teisel poolaastal 1 137 159 tonni. Sama määruse artikli 28 lõikes 2 on sätestatud, et samal poolaastal „korrutatakse artikli 4 kohaselt kehtestatud iga traditsioonilise ettevõtja kvoot pärast artikli 5 lõike 2 kohaldamist koefitsiendiga 0,4454 traditsiooniliste A/B-ettevõtjate puhul ja koefitsiendiga 0,5992 traditsiooniliste C-ettevõtjate puhul".

25 Määruse nr 896/2001 3. ja 4. põhjendus on sõnastatud järgmiselt:

„(3) Määruse [...] nr 404/93 artikliga 19 nähakse ette, et tariifikvoote võib hallata tavapäraseid kaubavooge arvestava meetodi (senised/uued importijad) kohaselt ja/või teiste meetodite kohaselt. Uue korra rakendamiseks alates 2001. aasta teisest poolest on soovitatav tagada juurdepääs tariifikvootidele traditsioonilistele ettevõtjatele, kes on võrdlusperioodi jooksul oma kulul ostnud kolmandate riikide tootjatelt värskeid tooteid või kogu nende toodangu ning hoolitsenud toodete või toodangu veo ja mahalaadimise eest ühenduse tolliterritooriumile. Käesolevas määruses nimetatakse kõnealust tegevust „esmaseks impordiks".

(4) Kõikide tariifikvootide jaoks tuleks vastu võtta traditsiooniliste ettevõtjate ühtne määratlus ja individuaalsed kvoodid tuleks kindlaks määrata samade eeskirjade alusel, kuid eraldi, sõltuvalt sellest, kas kõnealused ettevõtjad on võrdlusperioodi jooksul tarninud ühenduse turule muudest kolmandatest riikidest kui AKV riikidest pärit banaane ja ebatavapärase impordi raames AKV riikidest toodud banaane või tavapäraseid AKV-banaane määruse (EMÜ) nr 404/93 artiklis 16 määratletud mõistete tähenduses enne määrusega (EÜ) nr 216/2001 tehtud muudatust."

26 Määruse nr 896/2001 5. põhjenduses on õigustatud 1994., 1995. ja 1996. aasta valimist võrdlusperioodiks järgmiselt:

„Ettevõtjate kategooriate määratlemiseks ja traditsiooniliste ettevõtjate individuaalsete kvootide määramiseks kasutatav võrdlusperiood peaks olema kolmeaastane ajavahemik 1994–1996. Kolmeaastane ajavahemik 1994–1996 on viimane ajavahemik, mille kohta on komisjonil piisavalt usaldusväärset teavet esmase impordi kohta. Kõnealuse ajavahemiku kasutamine võib samuti lahendada mitmeid aastaid kestnud vaidluse ühenduse teatavate kaubanduspartneritega. 1998. aastal avatud kvootide haldamiseks esitatud olemasolevaid andmeid silmas pidades ei ole traditsioonilisi ettevõtjaid vaja registreerida."

27 Kui liikmesriikide pädevad asutused olid komisjonile edastanud kogu kvoodi, mida traditsioonilised ettevõtjad olid määruse nr 896/2001 artikli 4 alusel taotlenud, võttis komisjon 7. juunil 2001. aastal vastu määruse (EÜ) nr 1121/2001, millega määratakse kindlaks kõikide seniste ettevõtjate tariifikvootide alusel imporditavate banaanide individuaalsete kvootide korrigeerimiskoefitsientide kohandamine (EÜT L 153, lk 12; ELT eriväljaanne 03/32, lk 370). Kuna traditsiooniliste A/B-ettevõtjate individuaalsete kvootide summa on 1 964 154 tonni (vt määruse nr 1121/2001 2. põhjendus), kehtestas komisjon vastavalt määruse nr 1121/2001

artikli 1 lõikele 1 määruse (EÜ) nr 896/2001 artikli 5 lõike 2 järgseks korrigeerimiskoefitsiendiks iga senise (edaspidi samas kontekstis kasutusel termin „traditsiooniline") A/B-ettevõtja suhtes „1,07883". Iga traditsioonilise C-ettevõtja puhul määrati korrigeerimiskoefitsiendiks „0,97286".

28 Määruse nr 1121/2001 artikli 1 lõikes 2 on sätestatud, et „2001. aasta teise poole puhul kohandatakse pärast lõike 1 kohaldamist iga vastavalt määruse [...] 896/2001 artiklile 4 asutatud senise ettevõtja individuaalset kvooti [sama] määruse [...] artikli 28 lõikes 2 sätestatud koefitsiendiga."

Vaidluse taust

29 Komisjon edastas 4. oktoobril 2000 nõukogule teate „paremus ajas, paremus õiguses" reegli kohaldamisest ühenduse banaanikorras ja läbinisti tariifipõhise süsteemi tagajärgedest [KOM(2000), 621 lõplik], milles ta soovitab vastu võtta impordilitsentside andmise avatud süsteemi kolmandatest riikidest banaanide importimiseks. Nõukogu vaatas selle ettepaneku läbi 9. oktoobril 2000 ja leidis esiteks, et seda võib kasutada alusena määruse vastuvõtmisel banaanivaidluse kohta, mis võib ja peab saama kiire lahenduse. Nõukogu kutsus pädevaid ametiasutusi üles uurima selle teate tehnilisi külgi, arvestades eelkõige teatavate esinduste väljendatud muret, ja kutsus parlamenti võtma seisukohta komisjoni ettepaneku osas (pressiteade nr 12012/00 nõukogu 2294. istungi kohta, lk 12 ja 13).

30 Samal ajal kui siseriiklikud pädevad ametiasutused ning banaanituru korralduskomitee liikmed uurisid selle teate tehnilisi külgi, alustas komisjon läbirääkimisi Ameerika Ühendriikide kaubandusesindajaga, lahendamaks Euroopa Ühenduse riikide ning USA vahelist vaidlust WTO banaanide üle.

31 Pisut aega pärast nõukogu määruse nr 216/2001 vastuvõtmist, edastas komisjon 7. veebruaril 2001 parlamendile teate pealkirjaga „Traditsiooniliste AKV-banaanitarnijate abistamise eriraamistik (nõukogu määruse (EÜ) nr 856/1999) — komisjoni kaheaastane raport 2000" [KOM(2001) 67 lõplik]. Komisjon märgib pealkirja „Ühenduse korra muutmine WTO otsuste tagajärjel" all punktis 4 järgmist:

„Pärast põhjalikke arutelusid huvitatud pooltega esitas komisjoni 1999. aasta novembris nõukogule ettepaneku määruse nr 404/93 muudatusega. See ettepanek sisaldas tariifikvootide (3) üleminekusüsteemi kehtestamist, mis eelneb läbinisti tariifipõhise süsteemi kehtestamisele hiljemalt 2006. aastal. Arutelude käigus kolmandate isikutega ilmnes selgelt, et eelistatud valikuks oli tariifikvootide haldamise süsteem, milles litsentse jaotatakse tavapäraste kaubandusvoogude ja varasemate viidete süsteemi alusel.

Pärast kuid kestnud intensiivseid kõnelusi ilmnes, et on raske saavutada sellist tariifikvootide süsteemi, kus litsentside andmine toimuks kas varasemate tulemuste põhjal või pakkumise teel, ja et läbirääkimised varasemate võrdlusperioodide osas olid ummikus. Seega tegi komisjon oma juulikuises teates nõukogule ettepaneku, et ta lõpetaks „paremus ajas, paremus õiguses"-korra alusel kvootide haldamise

meetodi uurimise. Pärast nõukogu heakskiitu esitas komisjon 2000. aasta oktoobris „paremus ajas, paremus õiguses"-meetodi hindamise järgselt nõukogule uue teate, märkides, et ta luges seda meetodit arvestatavaks valikuks.

[...]

Üldasjade nõukogu arutas seda teadet 9. oktoobri 2000. aasta kohtumisel Luxembourgis. Nõukogu oleks pidanud vastu võtma ametliku seisukoha pärast Euroopa Parlamendi arvamuse esitamist. Parlamentaarne ühisassamblee võttis Brüsselis 9.–12. oktoobril toimunud istungjärgul vastu resolutsiooni Euroopa Liidu banaanisektori korra reformi kohta."

32 Komisjon ja Ameerika Ühendriigid sõlmisid 11. aprillil 2001 „banaanide kokkuleppememorandumi" (edaspidi „USA-EL-i kokkuleppememorandum").

33 USA-EL-i kokkuleppememorandumis on sätestatud, et ühendus kehtestab hiljemalt 1. jaanuariks 2006 banaaniimpordi läbinisti tariifipõhise korra. Selles on märgitud, et vaheperioodil kehtestab ühendus varasematel litsentsidel põhineva impordikorra ning kehtestab selle tarvis kaks üleminekufaasi.

34 Alates 1. juulist 2001 kehtiva esimese faasi ajal peab ühendus kehtestama ühtlustatud tariifikvoodi koguses 2 200 000 tonni („A-kvoot") ja autonoomse tariifikvoodi koguses 353 000 tonni („B-kvoot"). Neid tariifikvoote hallatakse kui ühte 2 553 000tonnist tariifikvooti. A- ja B-kvootide raames imporditud banaanidele kohaldatakse imporditollimaksu mitte üle 75 euro tonni kohta. Ühendus peab kehtestama ka ühtlustatud 850 000tonnise C-tariifikvoodi. 83% A/B-tariifikvoodist

jaotatakse traditsioonilistele ettevõtjatele sõltuvalt „lõplikust iga-aastasest võrdluskogusest (võrdluskogus) [ajavahemikuks] 1994–1996 igale „traditsioonilisele" ettevõtjale, kes on A/B-kvoodile kvalifitseerunud. „Traditsioonilised" kvalifitseerunud ettevõtjad „määratletakse sõltuvalt määruse nr 404/93 artikli 19 lõike 1 punkti a ja määruse nr 1442/93 artikli 3 lõike 1 punkti a alusel antud litsentsidest „A-kategooria a-tegevusala" kohta". Muu hulgas „[ei ole] importijatel tarvis esitada uusi tõendeid". Ülejäänud 17% A/B-tariifikvoodist tuleb jaotada uue kategooria ettevõtjate, „mittetraditsioonilised", vahel. Selle kokkuleppememorandumiga keelatakse C-kvoodi litsentside kasutamine A/B-kvoodi banaanide importimiseks ja vastupidi.

35 2002. aastal algava teise faasi ajaks jäävad jõusse eelkõige esimese üleminekufaasi normid, ent liidetud „A/B" kvoodi „B"-osale liidetakse 100 000 tonni, mille tagajärjel on iga-aastane kvoot 2 653 000 tonni.

36 Komisjon ja Ecuadori Vabariik sõlmisid 30. aprillil 2001 kokkuleppememorandumi, mis oli sisuliselt samane USA-EL-i kokkuleppememorandumiga, eesmärgiga lõpetada ühenduse ja selle riigi vaheline vaidlus banaanisektoris.

Asjaolud ja menetlus

37 Comafrica SpA ja Dole Fresh Fruit Europe Ltd & Co. (edaspidi „hagejad") on vastavalt Itaalia ja Saksa õiguse alusel asutatud äriühingud. Nad on ettevõtjate grupi Dole liikmed, kelle eesotsas on Californias (Ameerika Ühendriigid) asutatud

äriühing Dole Food Company Corp. Nimetatud grupp tegutseb ülemaailmselt värskete puuviljade ja juurviljade, sh banaanide, tootmise, töötlemise, levitamise ning turustamisega.

38 Itaalias ja Saksamaal on hagejad registreeritud traditsiooniliste A/B-ettevõtjatena vastavalt määruse nr 896/2001 artiklile 3.

39 Saksamaa Liitvabariigi pädev asutus Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung (föderaalne põllumajandus- ja toiduamet) teatas 6. juunil 2001 hagejale Dole Fresh Fruit Europe Ltd & Co. (edaspidi „Dole") tema osast 2001. aasta teiseks poolaastaks traditsioonilistele ettevõtjatele määratud A/B-tariifikvoodist, mis oli kindlaks määratud määruste nr 896/2001 ja nr 1121/2001 alusel (edaspidi „vaidlustatud määrused").

40 Itaalia Vabariigi pädev asutus Ministerio del commercio con l'estero (väliskaubandusministeerium) teatas 8. juunil 2001 Comafrica SpA-le (edaspidi „Comafrica") tema osast 2001. aasta teise poolaasta A/B-tariifikvoodist, mis oli kindlaks määratud vaidlustatud määruste alusel.

41 Hagejad esitasid Esimese Astme Kohtu kohtukantseleisse 19. juunil 2001 käesoleva hagi.

42 Kohtukantseleisse 21. juunil 2001 esitatud eraldi dokumendiga esitati ajutiste meetmete taotlus, milles paluti vaidlustatud määruste kohaldamise peatamist hagejaid puudutavas osas, ning teise võimalusena nende kohaldamise peatamist *erga omnes*.

43 Esimese Astme Kohtu president jättis 12. septembri 2001. aasta määrusega kohtuasjas T-139/01 R: Comafrica ja Dole Fresh Fruit Europe *v.* komisjon (EKL 2001, lk II-2415) selle taotluse rahuldamata ning otsustas, et kohtukulude osas tehakse otsus hiljem.

44 Hispaania Kuningriik esitas 5. oktoobril 2001 kohtukantseleisse avalduse menetlusse astumiseks komisjoni nõuete toetuseks. Komisjon ja hagejad esitasid oma märkused selle avalduse kohta vastavalt 18. ja 22. oktoobril 2001.

45 Simba Spa (edaspidi „Simba") esitas 25. oktoobril 2001 kohtukantseleisse avalduse menetlusse astumiseks hagejate nõuete toetuseks. Hagejad ja komisjon esitasid oma märkused selle avalduse kohta vastavalt 9. ja 23. novembril 2001.

46 Hagejad palusid 22. oktoobril 2001 kohtukantseleisse esitatud kirjas nende hagiavalduse mõningate osade konfidentsiaalset käsitlemist Hispaania Kuningriigi suhtes. 9. novembril 2001 esitasid hagejad sama taotluse ka Simba suhtes.

47 Esimese Astme Kohtu viienda koja 27. veebruari 2002. aasta määrusega kohtuasjas T-139/01: Comafrica ja Dole Fresh Fruit Europe *v.* komisjon (EKL 2002, lk II-799) lubati Hispaania Kuningriigil astuda menetlusse komisjoni nõuete toetuseks. Samuti lubati Simbal astuda menetlusse hagejate nõuete toetuseks. Kuna Simba menetlusse astumise avaldus oli esitatud pärast kodukorra artikli 116 lõikes 6 sätestatud tähtaja möödumist, lubati tal edastatud kohtuistungi ettekande alusel esitada oma märkusi vaid suulise menetluse ajal. Lõpuks rahuldas Esimese Astme Kohus konfidentsiaalse käsitlemise taotluse Hispaania Kuningriigi suhtes.

48 Hispaania Kuningriik esitas 21. märtsil 2002 menetlusse astuja seisukohad, mille kohta hagejad ja komisjon esitasid oma märkused 5. juunil 2002.

49 Ettekandja-kohtuniku ettekande põhjal otsustas Esimese Astme Kohus (viies koda) avada suulise menetluse ning palus menetlust korraldavate meetmete raames pooltel vastata kirjalikult mõningatele küsimustele, mida ka tähtaegselt tehti.

50 Poolte kohtukõned ja vastused Esimese Astme Kohtu küsimustele kuulati ära 18. novembri 2003. aasta kohtuistungil.

Poolte nõuded

51 Hagejad paluvad Esimese Astme Kohtul:

— tunnistada hagiavaldus vastuvõetavaks;

— tühistada vaidlustatud määrused neid puudutavas osas või teise võimalusena tühistada need määrused *erga omnes*;

— kohustada komisjoni hüvitama vaidlustatud määruste vastuvõtmise tõttu neile tekkinud kahju;

— jätta kohtukulud komisjoni kanda.

52 Komisjon palub Esimese Astme Kohtul:

— jätta tühistamisnõuded vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata või teise võimalusena jätta need põhjendamatuse tõttu rahuldamata;

— jätta kahju hüvitamise nõue põhjendamatuse tõttu rahuldamata;

— jätta kohtukulud hagejate kanda.

53 Hispaania Kuningriik palub Esimese Astme Kohtul:

— jätta tühistamisnõuded vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata või teise võimalusena jätta need põhjendamatuse tõttu rahuldamata;

— jätta kahju hüvitamise nõue põhjendamatuse tõttu rahuldamata;

— jätta kohtukulud hagejate kanda.

54 Simba palub Esimese Astme Kohtul:

— tühistada vaidlustatud määrused;

— jätta kohtukulud komisjoni kanda.

Tühistamisnõuete vastuvõetavus

Poolte argumendid

Määrus nr 896/2001

55 Esimesena väidavad hagejad, et määrus nr 896/2001 puudutab neid isiklikult.

56 Nad märgivad esiteks, et seda määrust tuleb analüüsida kui individuaalsete otsuste kogumit.

57 Sellega seoses sedastavad nad, et määruse nr 896/2001 artikli 4 lõikes 1 määratletud ettevõtjate grupp, kuhu ka nemad kuuluvad, kujutab endast „kindlat ja suletud ringi". Selle sättega peetakse silmas tegelikult üksnes traditsioonilisi ettevõtjad, kellel on A-kategooria a-tegevusala alusel ajavahemiku 1994–1996 eest kvoote, mis on „arvesse võetud 1998. aasta eest".

58 Hagejad märgivad, et komisjon teadis määrust nr 896/2001 vastu võttes sellesse gruppi kuuluvaid konkreetseid ettevõtjaid ja nende arvu ning nende individuaalseid kvoote aastatel 1994–1996, kuna nad lasid end 1998. aastal registreerida. Hagejate sõnul teadis komisjon seega, „millistel tootjatel oli õigus impordilitsentse saada ja millised kogused neile määrataks". Nad kinnitavad, et selle määruse tagajärjel määrati otseselt iga nimetatud ettevõtja lõplik kvoot, kuna määruse artikli 4 lõikes 1 on sätestatud, et see vastab aastatel 1994–1996 toimunud esmasel impordil põhinevatele kvootidele, mis on arvesse võetud 1998. aasta eest, ja et ei komisjon ega pädevad siseriiklikud ametiasutused ei saa muuta või korrigeerida neid andmeid. Viidates samadele asjaoludele, väidavad hagejad, et ettevõtjad teadsid alates määruse nr 896/2001 vastuvõtmisest neile määratavat lõplikku kvooti.

59 Hagejate sõnul ei oma tähendust asjaolu, et korrigeerimiskoefitsienti sai hilisemalt kohaldada, kuna „see ei mõjuta kuidagi aluspõhimõtet, mille alusel iga individuaalne kvoot 1998. aastal määratakse". Komisjon ei saa ka tugineda asjaolule, et ta ei võinud ette näha, millised ettevõtjad esitavad kirjaliku taotluse. Komisjon ajavat siinkohal segamini määrusega nr 896/2001 antud õiguste individuaalse olemuse ja nende õiguste omanikule antud valiku neid kasutada või mitte.

60 Lõpuks leiavad hagejad, et komisjon ei saaks tugineda Euroopa Kohtu 21. jaanuari 1999. aasta otsusele kohtuasjas C-73/97 P: Prantsusmaa *v.* Comafrica jt (EKL 1999, lk I-185), kuna selle otsuse aluseks olnud kohtuasjas ei vaidlustatud komisjoni rakendusmäärust, nagu määrus nr 896/2001, vaid 1994. aastaks ühtset vähenduskoefitsienti kehtestavat määrust. Nad lisavad, et vastupidiselt tolles kohtuasjas käsitletud olukorrale, ei võimalda määrus nr 896/2001 kuidagi komisjonil või pädevatel siseriiklikel ametiasutustel ettevõtjate individuaalseid kvoote hiljem muuta.

61 Hagejad väidavad teisena, et määruses nr 896/2001 on konkreetsed sätted, mis näitavad selgelt, et seda määrust ei koostatud abstraktselt ja et täielikult arvestati iga „traditsioonilise ettevõtjaga, kes on selgelt identifitseeritud".

62 Kolmandana märgivad hagejad, et nad on kaks „neljast välja valitud [Ameerika] ettevõtjast", keda komisjon mainib USA-EL-i kokkuleppememorandumini viinud läbirääkimistel esitatud dokumendis (hagiavalduse 7. lisa), mis „määrab kindlaks määruses nelja ettevõtja kogukvoodi". Nad väidavad, et kokkuleppememorandum „võeti ühenduse õigusesse üle" määrusega nr 896/2001 ja et nende kahe teksti eesmärgiks oli tagada, et „neli välja valitud Ameerika ettevõtjat" võiksid jätkata ühendusse banaanide tarnimist teatava kvoodi ulatuses, kindlustades neile teatava arvu impordilitsentside andmise. Ameerika Ühendriikide kaubandusesindaja oli WTO banaanivaidluse lahendamise eesmärgil läbirääkimisi pidanud, et kaitsta neid nelja ettevõtjat. Hagejad rõhutavad asjaolu, et USA-EL-i kokkuleppememorandum kujutab endast Ameerika Ühendriikide ja ühenduse vahel läbirääkimiste tulemusel saavutatud lahendust.

63 Neljandana väidavad hagejad, et nad erinevad kõigist teistest määrusega nr 896/2001 puudutatud isikutest. Selle väite toetuseks märgivad nad:

— nad on traditsioonilised ettevõtjad, mitte aga mittetraditsioonilised ettevõtjad;

— nad kuuluvad traditsiooniliste ettevõtjate „väiksesse gruppi", kellel olid 1998. aastal kvoodid A-kategooria a-tegevusala alusel, erinevalt ettevõtjatest, kellel olid 1998. aasta kvoodid A-kategooria b- või c-tegevusala alusel;

— määrusega nr 896/2001 on selgelt soovitud selle kohaldamisalast välja jätta ettevõtjad, kellel on 1998. aastal kvoodid A-kategooria b- või c-tegevusala alusel ja „piirata kasusaavate ettevõtjate ringi väikese A-kategooria a-tegevusala ettevõtjate grupiga".

64 Teiseks leiavad hagejad, et määrus nr 896/2001 puudutab neid otseselt, kuna nende õiguste kindlaks määramiseks ei ole vaja ühtegi vahepealset ükskõik millise organi akti.

65 Sellega seoses märgivad nad, et käesolev määrus ja eespool viidatud kohtuotsuses Prantsusmaa *v.* Comafrica jt ning Esimese Astme Kohtu 12. juuli 2001. aasta otsuses liidetud kohtuasjades T-198/95, T-171/96, T-230/97, T-174/98 ja T-225/99: Comafrica ja Dole Fresh Fruit Europe *v.* komisjon (EKL 2001, lk II-1975) käsitletud määrused erinevad oluliselt, kuna viimati mainitud määrustes on sätted, mis võimaldavad kontrollida, kas ettevõtjate esitatud kvooditaotlused on vigadeta, ning vajadusel neid vigu parandada. Hagejad täpsustavad, et parandusi võib teha ükskõik millises menetlusstaadiumis kuni kohandamiskoefitsiendi määramiseni ja et nende määruste avaldamise kuupäeval ei olnud impordilitsentside taotlejad kindlad, et kvoote hiljem ei muudeta. Seevastu teadis hagejate sõnul iga taotleja määruse nr 896/2001 vastu võtmise hetkel, kui suurele kvoodile on tal õigus, ilma et komisjon või pädevad siseriiklikud asutused saaksid seda muuta, „isegi kui nad kahtlustaksid, teaksid või oleksid pidanud teadma, et need andmed on ebatäpsed".

66 Hagejad lisavad, et käesolev asi erineb Euroopa Kohtu 6. novembri 1990. aasta otsuses kohtuasjas C-354/87: Weddel *v.* komisjon (EKL 1990, lk I-3847) käsitletust. Nad selgitavad, et selles viimases asjas kehtestasid liikmesriigid lõpliku kvoodi, käesolevas asjas kehtestati kvoot aga juba määruses nr 896/2001 ning korrigeeri-

miskoefitsienti võis kohaldada vaid olukorras, kus taotletud kvootide summa ületas kogu saadaolevat kvooti.

67 Komisjon ja Hispaania Kuningriik vaidlevad esimesena vastu sellele, et määrus nr 896/2001 puudutab hagejaid isiklikult.

68 Esiteks rõhutavad nad, et selle määruse puhul on tegemist üldise kehtivusega õigustloova aktiga ning et seda ei saa analüüsida individuaalsete otsuste kogumina. Tegelikult nähakse sellega ette üldnormid kõigile ettevõtjatele, kes soovivad saada kvooti banaanide importimiseks 2001. aastal. Muu hulgas kohaldatakse seda objektiivselt kindlaks määratud olukordadele ja sellega kaasnevad õiguslikud tagajärjed abstraktselt määratletud isikute kategooriale.

69 Komisjon vaidleb vastu hagejate väitele, et määrust nr 896/2001 kohaldatakse „kindlale ja suletud ringile" ettevõtjatele, kelle isikud ja omadused olid komisjonile teada. Ta meenutab, et väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et õigusakti üldist kohaldatavust ja sellest tulenevat õigusloovat olemust ei sea veel kahtluse alla võimalus enam-vähem täpselt määratleda õigussubjekte ja nende arvu, kellele seda teataval ajahetkel kohaldatakse, kui seda kohaldatakse selle õigusaktiga määratletud ja selle eesmärgiga seotud õiguslikult või faktiliselt objektiivse olukorra alusel (eespool viidatud kohtuotsus Comafrica ja Dole Fresh Fruit Europe *v.* komisjon, punkt 100). Määrust nr 896/2001 kohaldatakse nii hagejatele kui ka kõigile traditsioonilistele ettevõtjatele „seetõttu, et nad taotlesid kvooti, ning selleks, et mitte ületada tariifikvooti".

70 Komisjon lisab, et kui ta võttis vastu määruse nr 896/2001, ei teadnud ta ega saanud teada täpselt ettevõtjate ringi, kes taotleksid 2001. aasta korra alusel kvooti. Ta märgib siinjuures, et teatavad ettevõtjad, kes olid 1998. aastal kvooti taotlenud, olid vahepealsel ajal oma tegevuse lõpetanud või ühinenud teiste ettevõtjatega ja et tal ei olnud mingit võimalust teada, kes on nende õigusjärglased. Samuti võis osa ettevõtjaid end registreerida mittetraditsiooniliste ettevõtjatena, mitte aga traditsiooniliste ettevõtjatena A/B-tariifikvoodi alusel. Komisjon sedastab ka, et määruse nr 896/2001 artikli 4 alusel ei anta kvooti automaatselt igale traditsioonilisele ettevõtjale, kes 1998. aasta alusel oli kvooti saanud, vaid ettevõtjad peavad esitama selle saamiseks kirjaliku taotluse hiljemalt 11. maiks 2001. Ta rõhutab, et ta ei võinud ette näha määruse nr 896/2001 mõju erinevatele ettevõtjatele, kuna neist igaühele määratav kvoot sõltus kõikide taotluste hulgast. Ta märgib seega, et traditsiooniliste A/B-ettevõtjate taotletud kogukvoot oli 1 964 000 tonni, kui aga kõik sellise taotluse esitamise õigust omavad traditsioonilised A/B-ettevõtjad oleks seda teinud, oleks kogukvoot olnud 1 971 000 tonni.

71 Teiseks väidab komisjon, et hagejad ei täpsusta, millised konkreetsed määruse nr 896/2001 sätted näitavad, et seda ei koostatud abstraktselt. Igal juhul ei sisalda see määrus ühtegi sätet, millega otseselt või kaudselt tehakse kindlaks hagejate isik või ükskõik milline teine konkreetse ettevõtja või mis võiks viidata sellele, et hagejaid koheldakse erinevalt kõigist teistest traditsioonilistest ettevõtjatest.

72 Kolmandaks vaidleb komisjon vastu sellele, et USA-EL-i kokkuleppememorandum sõlmiti otsese eesmärgiga kaitsta neid „nelja välja valitud [Ameerika ettevõtjat]", sh hagejaid. Ta tõdeb, et 2001. aasta kord võeti vastu osaliselt selleks, et peegeldada Ameerika Ühendriikidega „saavutatud kokkulepet", ent rõhutab samas, et on ilmne, et selle korra eesmärgiks oli eelkõige rakendada määruse nr 404/93 sätteid ja kindlasti EÜ artiklit 33. Ta märgib, et ta ei saa kinnitada, et Ameerika Ühendriikide kaubandusesindaja pidas läbirääkimisi WTO banaanivaidluse lahendamiseks eesmärgiga saavutada teatav tulemus hagejate kasuks. Igal juhul ei ole kolmanda

riigi läbirääkimiste käigus võetud seisukohal tähtsust selles, kas määrus hagejat isiklikult puudutab. Komisjon rõhutab muu hulgas, et ühenduse ja Ameerika Ühendriikide vahelised läbirääkimised olid „poliitilised läbirääkimised rahvusvahelise avaliku õiguse raames" ja et hagejad ei olnud nendega kuidagi seotud.

73 Neljandaks väidavad komisjon ja Hispaania Kuningriik, et hagejad ei tõenda millegi muuga, et määrus nr 896/2001 puudutab neid nendele ainuomaste omaduste või neid teistega võrreldes iseloomustava faktilise olukorra tõttu.

74 Viiendaks märgib komisjon, et vastupidiselt sellele, mida hagejad väidavad, ei tugine ta eespool viidatud kohtuotsusele Prantsusmaa *v.* Comafrica jt, et õigustada oma väidet, et määrus nr 896/2001 neid isiklikult ei puuduta.

75 Teisena väidab komisjon, et määrus nr 896/2001 ei puuduta hagejaid otseselt, kuna nende õiguslikku olukorda, st kvooti, saab kindlaks määrata alles siis, kui kõik määruse nr 896/2001 artikli 4 lõike 1 järgsed kvoodi määramise taotlused on esitatud ja töödeldud ja korrigeerimiskoefitsient määratud.

Määrus nr 1121/2001

76 Hagejad väidavad, et määrus nr 1121/2001 puudutab neid otseselt ja isiklikult. Nende arvates täidavad nad Euroopa Kohtu eespool viidatud otsustes Weddel *v.* komisjon ja Prantsusmaa *v.* Comafrica jt määratletud vastuvõetavuse tingimusi.

77 Sellega seoses märgivad nad:

— selle määrusega kehtestatud korrigeerimiskoefitsient on kindlaks määratud kahe muutuja — kogukvoodi ja kogu saadaoleva kvoodi — alusel;

— kogukvoot saadakse kõigi traditsiooniliste ettevõtjate individuaalsete kvootide liitmise teel;

— komisjon teadis enne korrigeerimiskoefitsiendi vastuvõtmist neid individuaalseid kvoote;

— korrigeerimiskoefitsiendi avaldamine andis igale ettevõtjale otseselt võimaluse teada oma lõpliku kvoodi suurust ja oma õigusi impordilitsentsidele, kuna ühest küljest teadis ta enne koefitsiendi määramist oma 1998. aastal arvesse võetud kvooti ja teisest küljest ei saanud seda kvooti enam muuta.

78 Hagejad kinnitavad, et erinevalt 1993. ja 1999. aasta kordadest ei sätestata 2001. aasta korraga mingit edastatud andmete kontrollimise või parandamise süsteemi. Nad lisavad, et korrigeerimiskoefitsienti kohaldati vaid ettevõtjatele, kes olid oma impordilitsentside taotluse esitanud oma kvootide alusel. Nende sõnul on tegu täiesti „suletud ringiga" ja „mistahes koefitsiendi kohaldamine toimuks teadaolevatele ettevõtjatele ja teadaolevatele kvootidele".

79 Komisjon ja Hispaania Kuningriik leiavad, et tühistamishagi määruse nr 1121/2001 suhtes tuleb tunnistada vastuvõetamatuks eespool viidatud kohtuotsuste Prantsusmaa *v.* Comafrica jt ning Comafrica ja Dole Fresh Fruit Europe *v.* komisjon alusel.

80 Komisjon tunnistab, et viimati nimetatud kohtuotsustes vaidlustatud 1993. ja 1999. aasta korrad erinesid 2001. aasta korrast. Ta leiab sellegipoolest, et põhjendused, mille alusel ühenduse kohus luges nendes kohtuasjades hagid vastuvõetamatuks on kasutatavad ka käesolevas kohtuasjas. Ta märgib sellega seoses, et „nii koefitsiendi määramise menetlus kui ka selle mõjud ettevõtjatele on 2001. aasta korras põhimõtteliselt samasugused nagu varasemates kordades". Ta täpsustab, et iga korra alusel kehtestati vähendamis-/korrigeerimiskoefitsient kogu saadaoleva kvoodi jagamisel kõigi kehtivalt taotletud kvootide summaga ja pädevad liikmesriigi asutused kohaldavad seda iga ettevõtja kvoodile, mille need asutused on välja arvutanud. Viimased teatasid seejärel igale ettevõtjale selle arvutuse tagajärjel saadud kvoodi.

81 Eespool viidatud kohtuotsuse Comafrica ja Dole Fresh Fruit Europe *v.* komisjon punktile 106 viidates väidab komisjon, et korrigeerimiskoefitsiendi vastuvõtmise eesmärk ja õiguslik tagajärg ei olnud otsustada, kuidas pädevad siseriiklikud asutused peavad lahendama ettevõtjate individuaalseid taotlusi, vaid sellega püüti lahendada tegelikku olukorda, kus ühenduse kogukvooti oli võrreldes tariifikvoodiga üle. Ta märgib, et kuigi Euroopa Kohus tunnistas eespool viidatud kohtuotsuses Weddel *v.* komisjon, et vaidlusalune määrus on individuaalsete otsuste kogum, oli see erinevalt käesolevast asjast põhjustatud sellest, et komisjon oli tolle määruse vastuvõtmisel otsustanud, kuidas lahendada ettevõtjate individuaalsed taotlused.

82 Komisjon lisab, et Euroopa Kohus kinnitas 28. juuni 2001. aasta määruses kohtuasjas C-351/99 P: Eridania jt *v.* nõukogu (EKL 2001, lk I-5007, punktid 53–55), et eespool

viidatud kohtuasjaga Weddel *v.* komisjon peeti silmas vaid teatud eripäraseid olukordi, milles anti individuaalseid õigusi. Komisjoni sõnul ei andnud käesolevas asjas kvootide määramine hagejatele mingit õigust banaane importida, vaid selle tagajärjel lihtsalt piirati banaanikogused, mida nad võisid importida tariifikvoodi raames. Ta meenutab, et kohandatud kvoodi impordilitsentsideks ümberarvutamise ja nende kasutamise võimaluse tarvis tuleb esitada impordilitsentside taotlus.

83 Muu hulgas märgib komisjon, et asjaomase korrigeerimiskoefitsiendi kehtestamise hetkel ei olnud tal andmeid erinevate ettevõtjate poolt 2001. aastal tegelikult taotletud individuaalsete kvootide kohta, kuna liikmesriigid olid kohustatud teatama talle vaid nende koguste summa. Ta sedastab, et ta ei saanud seega täpselt teada, milline mõju on korrigeerimiskoefitsiendi kehtestamisel erinevatele ettevõtjatele.

84 Lõpuks sedastab komisjon, et kui peaks ilmnema, et 2001. aasta kvootide aluseks olevad andmed olid vigased vaatamata sellele, et neid varem põhjalikult kontrolliti, siis pidi kas komisjon ise või pidid liikmesriigid sinna vajalikud muudatused sisse viima. Ta järeldab sellest, et „isegi kui ettevõtja esialgset kvooti ei muudeta enam nii palju kui varasemate aastate jooksul, ei võimalda lihtne korrigeerimiskoefitsiendi kohaldamine taotletud kvoodile ettevõtjal kindlasti arvutada oma lõplikku kvooti 2001. aastaks".

Esimese Astme Kohtu hinnang

85 Vastavalt EÜ artikli 230 neljandale lõigule võib iga füüsiline või juriidiline isik algatada menetluse temale adresseeritud otsuse vastu ja selliste otsuste vastu, mis teda otseselt ja isiklikult puudutavad, kuigi vormiliselt on see teisele isikule adresseeritud määrus või otsus.

Vaidlustatud määruste olemus

86 Hagejad seavad kahtluse alla vaidlustatud määruste õigustloova olemuse ja väidavad, et neid tuleb analüüsida kui individuaalsete otsuste kogumit.

87 Sellega seoses tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt saab määrust ja otsust eristada selle alusel, kas asjaomase akti ulatus on üldine või mitte (Euroopa Kohtu 23. novembri 1995. aasta määrus kohtuasjas C-10/95 P: Asocarne *v.* nõukogu, EKL 1995, lk I-4149, punkt 28 ja 24. aprilli 1996. aasta määrus kohtuasjas C-87/95 P: CNPAAP *v.* nõukogu, EKL 1996, lk I-2003, punkt 33). Üldise ulatusega akti kohaldatakse objektiivselt määratletud olukordadele ja juhul kui see tekitab õiguslikke tagajärgi üldiselt ja abstraktselt silmas peetud isikute rühmadele (vt Esimese Astme Kohtu 10. juuli 1996. aasta otsus kohtuasjas T-482/93: Weber *v.* komisjon, EKL 1996, lk II-609, punkt 55 ja viidatud kohtupraktika).

88 Käesolevas asjas ei saa esiteks kahelda, et määrus nr 896/2001 on üldkohaldatav õigustloov akt (Esimese Astme Kohtu 25. septembri 2002. aasta määrused kohtuasjas T-178/01: Di Lenardo *v.* komisjon, kohtulahendite kogumikus li avaldata, punkt 47 ja kohtuasjas T-179/01: Dilexport *v.* komisjon, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 47). Selles sisalduvad õigusnormid on sätestatud üldises plaanis, kohalduvad objektiivselt kindlaks määratud olukordadele ja toovad kaasa õiguslikke tagajärgi üldiselt ja abstraktselt silmas peetud isikute rühmadele.

89 Seega tuleb meenutada, et kooskõlas selle määruse artikliga 1 on tema eesmärgiks kehtestada „määruse [...] nr 404/93 [muudetud määrusega nr 216/2001] artikli 18 lõikes 1 sätestatud tariifikvootide raames ja kvoodiväliselt imporditavate banaanide impordikorra kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad". Komisjon võttis selle määruse

vastu määruse nr 404/93, muudetud määrusega nr 216/2001, artikli 20 alusel, millega komisjonile anti pädevus kehtestada selle määruse IV jaotise kohaldamise ja eelkõige artikli 18 osutatud tariifikvoodi haldamise kord.

90 Vastavalt määruse nr 896/2001 artiklile 2 jaotatakse 83% tariifikvoodist traditsiooniliste ettevõtjate vahel ja 17% mittetraditsiooniliste ettevõtjate vahel. Need kaks ettevõtjate kategooriat määratletakse täiesti objektiivsete kriteeriumite alusel vastavalt artiklitele 3 ja 6 ning ei sõltu kuidagi iga ettevõtja konkreetse olukorra hinnangust (vt selle kohta eespool viidatud määrused Di Lenardo *v.* komisjon, punkt 46 ja Dilexport *v.* komisjon, punkt 46). Sama kehtib ka määruse nr 896/2001 artiklis 3 sisalduvate mõistete „traditsiooniline A/B-ettevõtja" ja „traditsiooniline C-ettevõtja" määratlusele, mis võtab esimesel juhul arvesse minimaalse esmase banaani-impordi kolmandatest riikidest ja/või mittetraditsiooniliste AKV-banaanide impordi või teisel juhul traditsiooniliste AKV-banaanide impordi vastavalt määruse nr 404/93, muudetud määrusega nr 1637/98, artiklis 16 esitatud määratlustele.

91 Määruses nr 896/2001 on määratletud nende erinevate ettevõtjate liikide juurdepääsu kord tariifikvootidele üldiste ja abstraktsete andmete alusel, ilma et mingilgi moel arvestataks individuaalsete ettevõtjate, nagu näiteks hageja, olukorda. Sisuliselt määratakse seal üldiselt ja abstraktselt kindlaks viis, kuidas antakse traditsiooniliste ettevõtjate kvoot ja mittetraditsiooniliste ettevõtjate aastaeraldis ning mittetraditsiooniliste ettevõtjate registreerimine, ja täpsustatakse impordilitsentside andmise kord.

92 Lõpuks kehtestatakse määrusega nr 896/2001 samuti üldiselt ja abstraktselt banaanide tariifikvoodivälisele impordile rakenduv kord.

93 Seega ei ole alust hagejate argumendil, nagu tõendaks määruses sisalduvad konkreetsed sätted, et määrust ei ole abstraktselt koostatud ja et on otseselt silmas peetud „iga traditsioonilist ettevõtjat, kes on selgelt identifitseeritud". Tuleb muu hulgas nentida, et hagejad ei ole üldsegi märkinud, millistele konkreetsetele sätetele nad viitavad.

94 Oletades, et hagejad viitavad määruse nr 896/2001 artikli 4 lõikele 1, tuleb siiski tõdeda, et see säte on selgelt üldkohaldatav. Selle sättega määratakse üldiselt ja abstraktselt kindlaks, kuidas kehtestatakse traditsiooniliste A/B-ettevõtjate kvoot, sätestades ühest küljest, et asjaomane isik peab esitama selle kohta taotluse hiljemalt 11. mail 2001, ja teisest küljest, et see kvoot määratakse kindlaks, „arvestades 1994., 1995. ja 1996. aasta kolmandate riikide banaanide ja/või ebatavapäraste AKV-banaanide keskmist esmast importi, mida omakorda on arvesse võetud 1998. aasta kolmandate riikide banaanide ja/või ebatavapäraste AKV-banaanide tariifikvootide haldamisel vastavalt määruse nr [404/93] artikli 19 lõike 2 sätetele, mida kohaldati 1998. aastal kõnealuse artikli lõike 1 punktis a osutatud ettevõtjate kategooria suhtes". Neid kriteeriume kohaldatakse ilma igasuguse eristamiseta kõigile traditsioonilistele A/B-ettevõtjatele, keda määratletakse üldiselt abstraktselt ja täiesti objektiivsete kriteeriumite alusel vastavalt määruse nr 896/2001 artiklitele 3 (vt eespool punkt 90). Tegu on seega vaieldamatult meetmega, mida kohaldatakse objektiivselt määratletud olukorrale ja millel on õiguslikud tagajärjed üldiselt ja abstraktselt määratletud isikute kategooriatele. See ei puuduta mitte üksnes hagejaid, vaid ka kõiki teisi sarnases olukorras olevaid ettevõtjaid.

95 Sellele järeldusele ei saa heita varju hagejate argument, et komisjon teadis määruse nr 896/2001 vastuvõtmise hetkel artikli 4 lõikega 1 silmas peetud ettevõtjaid ja nende arvu. Ühest küljest on see argument alusetu. Tegelikult komisjon ei teadnud ja ei pidanudki teadma määruse vastuvõtmise hetkel kindlalt, millised ettevõtjad kavatsevad esitada kvooditaotluse enne tähtaja lõppemist 11. mail 2001. Ta ei saanud nimelt eeldada, et kõik traditsioonilised A/B-ettevõtjad, kellel oli A-kategooria a-tegevusala kvoot 1998. aasta alusel, taotleksid kvooti ka 2001. aasta korra alusel. Muu hulgas, nagu komisjon õigesti märgib, ei saa välistada, et teatavad 1998. aasta

alusel kvoodi saanud ettevõtjad on hiljem lõpetanud oma tegevuse või ühinenud teiste ettevõtjatega. Teisest küljest ei ole sellel argumendil tähtsust. Tegelikult, isegi kui määruse nr 896/2001 vastuvõtmise hetkel saanuks kindlaks määrata, millistele ettevõtjatele selle artikli 4 lõige 1 kohaldub, ei saa sellegipoolest kahtluse alla seada selle õigustloovat ulatust niivõrd, kuivõrd selle sättega peetakse silmas faktiliselt või õiguslikult objektiivseid olukordi, nagu eespool punktis 94 märgitud (vt selle kohta eespool viidatud määrus CNPAAP *v.* nõukogu, punkt 35 ja Esimese Astme Kohtu 15. detsembri 2000. aasta määrus kohtuasjas T-113/99: Galileo ja Galileo International *v.* nõukogu, EKL 2000, lk II-4141, punkt 47, mida kinnitas Euroopa Kohtu 25. aprilli 2002. aasta määrus kohtuasjas C-96/01 P: Galileo ja Galileo International *v.* nõukogu, EKL 2002, lk I-4025).

96 Hagejad ei saa ka väita, et määruse nr 896/2001 artikli 4 lõike 1 tagajärjel kehtestatakse otseselt iga traditsioonilise A/B-ettevõtja lõplik kvoot ja seda kvooti on võimalik teada juba määruse vastuvõtmise hetkest alates. Selles faasis on selle sättega kehtestatud kvoot vaid esialgne, st kui juhtub olema erinevus A/B-traditsiooniliste ettevõtjate taotletud kvootide kogusumma ja saadaolevate tariifikvootide vahel, mõjutaks seda kvooti komisjoni kehtestatud korrigeerimiskoefitsient (vt määruse nr 896/2001 artikli 5 lõige 2). Määruse nr 896/2001 vastuvõtmise hetkel ei võinud seega ei komisjon ega traditsioonilised A/B-ettevõtjad ette näha seda erinevust, ega ammugi mitte selle ulatust, kuna neil ettevõtjatel, nagu nähtub ka eespool punktist 95, oli kuni 11. maini 2001 aega esitada kvoodi kehtestamise taotlus ja kuidagi ei saanud eeldada, et nad kõik seda õigust ka kasutaksid. Nagu komisjon on märkinud, ilma et hagejad sellele vastu oleksid vaielnud, oli käesolevas asjas traditsiooniliste A/B-ettevõtjate selle tähtaja jooksul taotletud kvootide kogusumma madalam sellest, kui kõik traditsioonilised A/B-ettevõtjad, kellel oli õigus taotlust esitada, oleks seda ka teinud.

97 Teiseks vaidlustavad hagejad määruse nr 1121/2001 õigustloova olemuse, tuginedes sisuliselt Euroopa Kohtu eespool viidatud kohtuotsustest Weddel *v.* komisjon ja Prantsusmaa *v.* Comafrica jt tulenevatele põhimõtetele.

98 Esiteks väidavad hagejad, et seda määrust kohaldatakse vaid kinnisele ja piiratud ringile õigussubjektidele, kelle hulka nemad kuuluvad.

99 Sellega seoses tuleb sedastada, et määrusega nr 1121/2001 peetakse silmas vaid ettevõtjaid, kes on esitanud pädevatele siseriiklikele asutustele kirjaliku taotluse juba möödunud kuupäevaks (st hiljemalt 11. maiks 2001) ning hiljem saabunud taotlusi ei saa arvesse võtta. Muu hulgas kohaldatakse määrust 1121/2001 vaid ettevõtjatele, kes täidavad teatavad sisulised ja menetluslikud tingimused.

100 Sellegipoolest tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et õigusakti üldist ulatust ei saa vaidlustada võimalusega enam-vähem täpselt määratleda õigussubjektide arvu või koguni õigussubjekte endid, kellele seda mingil kindlal ajahetkel kohaldatakse, juhul kui seda kohaldatakse selle õigusaktiga määratletud ja selle eesmärgiga seotud õiguslikult või faktiliselt objektiivse olukorra alusel (Euroopa Kohtu 15. veebruari 1996. aasta otsus kohtuasjas C-209/94 P: Buralux jt *v.* nõukogu, EKL 1996, lk I-615, punkt 24 ja Esimese Astme Kohtu 29. juuni 1995. aasta määrus kohtuasjas T-183/94: Cantina cooperativa fra produttori vitivinicoli di Torre di Mosto jt *v.* komisjon, EKL 1995, lk II-1941, punkt 48).

101 Just selline on olukord käesolevas asjas. Tegelikult soovitakse määrusega nr 1121/2001 üldiselt tagada määrusega nr 896/2001 kehtestatud tariifikvootide haldamise korra täpne rakendamine; see kord põhineb tariifikvootide jaotamisel kahe ettevõtjate kategooria (traditsioonilised ja mittetraditsioonilised ettevõtjad) vahel ning ühest küljest A- ja B-tariifikvootide ja teisest küljest C-tariifikvoodi eraldi haldamisel. Määruse nr 1121/2001 eesmärgiks on üldiselt korrigeerida ühest küljest

traditsiooniliste A/B-ettevõtjate ja teisest küljest traditsiooniliste C-ettevõtjate kvooditaotlusi saadaolevatele A/B- ja C-tariifikvootidele. Seega kehtestatakse artikli 1 lõikes 1 traditsioonilistele A/B-ettevõtjate individuaalsele kvoodile kohaldamiseks korrigeerimiskoefitsient 1,07883, kui määruse nr 896/2001 artikli 4 lõike 1 alusel taotletud kvootide summa on madalam saadaolevast tariifikvoodist.

102 Teiseks rõhutavad hagejad ühest küljest 1993. ja 1999. aastate kordade ja teisest küljest 2001. aasta korra vahelisi erinevusi. Täpsemalt väidavad nad, et erinevalt varasemast kahest korrast ei näe 2001. aasta kord komisjonile või pädevatele siseriiklikele asutustele ette võimalust kontrollida või vajadusel parandada iga ettevõtja poolt taotletud kvooti.

103 Sellega seoses tuleb sedastada, et tõepoolest erinevad 1993. ja 1999. aasta korrad 2001. aasta korrast A-kategooria (1993. aasta korras) või traditsiooniliste (1999. ja 2001. aasta korras) ettevõtjate kvootide määramises osas. Nagu eespool viidatud kohtuotsuse Comafrica ja Dole Fresh Fruit Europe *v.* komisjon punktis 103 on märgitud, teostavad komisjon ja pädevad siseriiklikud asutused 1993. ja 1999. aastate kordade raames aktiivselt ettevõtjate individuaalsete kvootide kontrolli ja vajaduse korral parandavad seda, et vältida topeltarvestusi. Seevastu määratakse 2001. aasta korra alusel traditsiooniliste A/B-ettevõtjate kvoodid varasemate esmast importi puudutavate andmete põhjal, mis on varasemate kordade alusel juba kontrollitud ja vajadusel ka parandatud. Seetõttu ei sätestata määruse nr 896/2001 artikli 4 lõikes 1 ega ka üheski teises sättes otseselt komisjonile või pädevatele siseriiklikele asutustele võimalust neid andmeid täiendavalt kontrollida või parandada. Ettevõtja ei saa küll seaduslikult oma kvooditaotluses tugineda ilmselgelt ekslikele või petturlikele andmetele. Juhul, kui selline eksimus või pettus tõendatakse, peavad komisjon või

pädevad siseriiklikud asutused seega tegema vajalikud parandused isegi ilma otsese vastavasisulise sätteta määruses nr 896/2001. Käesolevas asjas ilmneb sellegipoolest, et traditsiooniliste A/B-ettevõtjate osas ei tehtud praktikas ühtegi uut parandust. Ainus näide selle kohta, mille komisjon esitas vastusena Esimese Astme Kohtu kirjalikule küsimusele, ei ole aga määrav, kuna see puudutab Prantsuse asutuste poolt määruse nr 896/2001 artikli 5 lõike 1 alusel talle edastatud kogusumma parandamist mitte pärast pettust või liialdust ettevõtja esitatud andmetes või topeltarvutust, vaid selle määruse artikli 4 lõike 1 ekslikku tõlgendamist nende asutuste poolt.

104 Sellegipoolest ei saa ülaltoodud ühest küljest 1993. ja 1999. aastate kordade ja teisest küljest 2001. aasta korra erinevustest tuletada, et määrust nr 1121/2001 tuleb tõlgendada kui individuaalsete otsuste kogumit, mis puudutavad iga üksikut traditsioonilist A/B-ettevõtjat, sh hagejaid.

105 Nagu juba eespool punktis 101 märgiti, võeti määrus nr 1121/2001 vastu mitte traditsiooniliste A/B-ettevõtjate konkreetset olukorda silmas pidades, vaid arvestades faktiliselt objektiivset olukorda, st asjaolu, et liikmesriikide määruse nr 896/2001 artikli 5 lõike 1 alusel komisjonile edastatud kogukvootide summa oli väiksem kogu saadaolevast tariifikvoodist. Teiste sõnadega on määruses nr 1121/2001 kehtestatud korrigeerimiskoefitsient 1,07883 lihtsa matemaatilise arvutuse tulemus, mitte aga iga traditsioonilise A/B-ettevõtja konkreetse olukorra hinnangu tagajärg. See mõjutab ühtemoodi kõiki traditsioonilisi A/B-ettevõtjaid, kes esitasid enne 11. maid 2001 taotluse kvoodi määramiseks. Määruse nr 1121/2001 eesmärk ja õiguslik tagajärg ei ole seega otsustada, kuidas lahendada ettevõtjate konkreetseid pädevatele siseriiklikele asutustele esitatud kvooditaotlusi (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Comafrica ja Dole Fresh Fruit Europe *v.* komisjon, punkt 106).

106 Eelneva põhjal tuleb järeldada, et vaidlustatud määrused on oma olemuselt üldkohaldatavad õigustloovad aktid.

Hagejate kaebeõigus

107 Tuleb meenutada, et teatavas olukorras võib üldkohaldatav akt, nagu määrus, teatavaid füüsilisi või juriidilisi isikuid isiklikult puudutada, olles nende suhtes otsuse-laadse olemusega (vt eelkõige Euroopa Kohtu 16. mai 1991. aasta otsus kohtuasjas C-358/89: Extramet Industrie *v.* nõukogu, EKL 1991, lk I-2501, punkt 13; 18. mai 1994. aasta otsus kohtuasjas C-309/89: Codorniu *v.* nõukogu, EKL 1994, lk I-1853, punkt 19 ja 25. juuli 2002. aasta otsus kohtuasjas C-50/00 P: Unión de Pequeños Agricultores *v.* nõukogu, EKL 2002, lk I-6677, punkt 36). Selline on olukord, kui asjaomane akt puudutab füüsilist või juriidilist isikut mingite talle ainuomaste omaduste või teda kõigist teistest isikutest eristava faktilise olukorra tõttu ja seega individualiseerib ta analoogselt olukorraga, kui ta oleks otsuse adressaat (vt eelkõige Euroopa Kohtu 15. juuli 1963. aasta otsus kohtuasjas 25/62: Plaumann *v.* komisjon, EKL 1963, lk 197, 223; 22. novembri 2001. aasta otsus kohtuasjas C-452/98: Nederlandse Antillen *v.* nõukogu, EKL 2001, lk I-8973, punkt 60 ja 25. juuli 2002. aasta otsus kohtuasjas C-50/00 P: Unión de Pequeños Agricultores *v.* nõukogu, EKL 2002, lk I-6677, punkt 36).

108 Käesolevas asjas on esiteks seoses määrusega nr 896/2001 juba eespool punktides 88–92 ja 94 tõdetud, et selle määruse sätted, eelkõige artikli 4 lõige 1, on üldised, kohalduvad objektiivselt kindlaks määratud olukordadele ja tekitavad üldiselt ja abstraktselt silmas peetud isikute kategooriatele õiguslikke tagajärgi. See määrus puudutab hagejaid vaid kui traditsioonilisi A/B-ettevõtjaid ja seda samadel alustel kui kõiki teisi selle kategooria ettevõtjaid.

109 Seda järeldust ei kõiguta hagejate argumentatsioon, mis tugineb hagiavalduse 7. lisas sisalduvale tabelile. Selles tabelis on näidatud aastate 1989–1996 A-kategooria a-tegevusala ettevõtjate (st esmaste importijate) kvootide summa, „nelja välja valitud ettevõtja" kvootide summa ja viimase ja esimese arvu suhtest tulenev protsent. Komisjon ei vaidle vastu sellele, et need „neli välja valitud ettevõtjat" on hagejad ja kaks Chiquita-gruppi kuuluvat ettevõtjat. Sellegipoolest ei tähenda see väidetavalt kinnitatud fakt, et komisjon ja USA kaubandusesindaja hindasid WTO-banaanivaidluse lahendamise läbirääkimiste raames peale nende ettevõtjate kohta esitatud

üldandmeid veel seda, nagu kinnitavad hagejad, et määrus nr 896/2001 võeti vastu eesmärgiga nende ettevõtjate heaks mingi tulemus saavutada ja eelkõige tagada neile teatava arvu impordilitsentside andmine. Samuti ei piisa lihtsast asjaolust, et komisjonil oli andmeid eelkõige hagejate teostatud esmasest impordist, et neid määruse nr 896/2001 silmis kõigi teiste selle määrusega puudutatud ettevõtjatega võrreldes individualiseeritakse.

110 Tegelikult tuleb eristada kahte olukorda. Ühest küljest on olukordi, milles, nagu ka käesolevas asjas, seadusandja hindab turuga seonduvat infot ja andmeid, tagamaks, et vastu võetava akti sätetes ja eesmärkides võetaks turuolukorda õigesti arvesse. Teisest küljest on olukordi, milles seadusandja võtab akti vastu, et saavutada teatavat tulemust konkreetsete õigussubjektide kasuks, millega käesolevas asjas tegemist pole.

111 Hagejad ei saa ka viidata asjaolule, et nad kuuluvad traditsiooniliste ettevõtjate (erinevalt mittetraditsioonilistest ettevõtjatest) kategooriasse, samuti väiksesse ettevõtjate gruppi, kellel oli 1998. aastal A-kategooria a-tegevusala alusel kvoot, et väita, et nad eristuvad kõigist teistest määrusega nr 896/2001 puudutatud ettevõtjatest (vt eespool punkt 63).

112 Nagu ilmneb eespool punktidest 13 ja 90, tuginebki määrusega nr 896/2001 kehtestatud tariifikvootide jagamise süsteem „traditsiooniliste ettevõtjate" ja „mitte-traditsiooniliste ettevõtjate" eristamisele. Need kaks ettevõtjate kategooriat ongi need üldiselt ja abstraktselt silmas peetud isikute kategooriad (vt eespool punkt 90). Objektiivne asjaolu, et hagejad on traditsioonilised ettevõtjad, ei tähenda, et neid määruse nr 896/2001 suhtes individualiseeritakse.

113 Sama järelduse saab teha ka hagejate argumendist, et nad kuuluvad väiksesse ettevõtjate gruppi, kellel oli 1998. aastal A-kategooria a-tegevusala alusel kvoot. Isegi kui määruse nr 896/2001 raames võib vaid esmaseid importijaid lugeda traditsioonilisteks ettevõtjateks ja nende kvoot määratakse ära aastate 1994–1996 keskmise esmase impordi põhjal, mis võeti arvesse 1998. aastal, on sellegipoolest tegu üldiste ja abstraktsete kriteeriumitega (vt eespool punktid 90 ja 94). Seega ei individualiseeri hageja esitatud asjaolud teda.

114 Teiseks piisab määrusega nr 1121/2001 seoses märkimisest, et hagejad ei ole näidanud ega ka väitnud, et see määrus puudutaks neid teatavate neile ainuomaste omaduste või neid kõigist teistest isikutest eristava faktilise olukorra tõttu ja seega individualiseerib neid analoogselt olukorraga, kui nad oleksid otsuse adressaadid.

115 Eelnenud kaalutlustest tuleneb, et vaidlustatud määrused on üldkohaldatavad meetmed ning nad ei puuduta hagejaid teatavate neile ainuomaste omaduste või neid kõigist teistest isikutest eristava faktilise olukorra tõttu ja mis neid seetõttu individualiseerib. Seega ei saa asuda seisukohale, et vaidlustatud määrused puudutavad hagejaid isiklikult. Kuna nad ei täida ühte EÜ artikli 230 neljanda lõiguga kehtestatud vastuvõetavuse tingimust, ei ole vaja hinnata küsimust, kas vaidlustatud määrused hagejaid otseselt puudutavad.

116 Sellest tulenevalt tuleb hagiavaldus lükata tagasi osas, mis puudutab vaidlustatud määruste tühistamist.

Kahju hüvitamise nõuded

Poolte argumendid

117 Hagejad väidavad, et sätestades määruses nr 896/2001, et traditsiooniliste A/B-ettevõtjate kvoot kehtestatakse aastatel 1994–1996 toimunud kolmandate riikide esmase keskmise impordi ja/või mitte-traditsiooniliste AKV-banaanide keskmise impordi alusel, mis võeti arvesse 1998. aastal kolmandate riikide banaanide ja mitte-traditsiooniliste AKV-banaanide tariifikvoodi haldamisel, ja võttes sedasi kindlaks-määratud kvootide summat silmas pidades vastu määruse nr 1121/2001, tegutses komisjon ebaseaduslikult ning tõi kaasa kahjulikud tagajärjed. Nad leiavad, et tingimused ühenduse lepinguvälise vastutuse tekkimiseks on täidetud.

118 Esiteks väidavad nad esimese võimalusena, et vaidlustatud määrused ei ole majanduspoliitilisi valikuid sisaldavad õigustloovad meetmed ja neid vastu võttes on komisjon süüdi „haldussuutmatuses".

119 Hagejad väidavad, et 1994.–1996. aasta esmast banaaniimporti puudutavad andmed, millega arvestati 1998. aastal, on oluliste vigadega. Mitmel juhul suurendasid ettevõtjad pettusega tolle ajajärgu eest esitatud koguseid või tegid nende kohta topeltarvutusi. Nad leiavad oma hagiavalduses, et veamäär („ülemäärased taotlused kasutatud litsentsidega võrreldes") aastatel 1994–1996 oli keskmiselt 23,98%. Oma vastuses vähendasid nad seda veamäära 13,6%-le.

120 Hagejad väidavad, et komisjon teadis, et need andmed olid valed, ja et pealegi oli komisjon ajutiste meetmete kohaldamise menetluses tunnistanud keskmiselt 11%-list veamäära. Nad kritiseerivad asjaolu, et komisjon otsustas sellegipoolest neid andmeid vaidlustatud määrustes kasutada, nägemata nii endale kui ka liikmesriikidele ette võimalust neid kontrollida ning vajadusel parandada. Hagejate sõnul ei olnud mingit õiguslikku või faktilist takistust sellisele kontrollile või parandusele. Selliselt käitudes rikkus komisjon oma kohustust „määrata korrigeerimiskoefitsient seadusega kooskõlas" ja ei hallanud WTO-banaane normikohaselt.

121 Hagejad leiavad, et komisjon ei saa tugineda asjaolule, et võrdlusperiood 1994–1996 oli viimane periood, mille kohta tal oli piisavalt kontrollitud andmeid esmase impordi kohta. Nad märgivad, et 1994. aastal oli veamäär eriti kõrge ja et kui komisjon oleks valinud perioodi 1995–1997, oleks keskmine veamäär olnud oluliselt madalam. Nad vaidlevad vastu komisjoni väidetele, et 1994–1996 olid kõige hiljutisemad aastad, mille kohta olid esmase impordi andmed saadaval, kuna hagejate sõnul olid andmed saadaval ka 1997. ja 1998. aasta kohta, olgugi, et need olid veel komisjoni ja pädevate siseriiklike ametiasutuste poolt kontrollimata. Lõpuks leiavad nad, et komisjon ei saa tuletada argumenti eespool viidatud Esimese Astme Kohtu otsuse kohtuasjas Comafrica ja Dole Fresh Fruit Europe *v.* komisjon punkti 149 järeldustest.

122 Juhul kui Esimese Astme Kohus loeb vaidlustatud määrused majanduspoliitilisi valikuid sisaldavateks õigustloovateks meetmeteks, väidavad hagejad teise võimalusena, et komisjon rikkus rängalt kõrgemalseisvat õigusnormi üksikisikute kaitse kohta. Nad viitavad täpsemalt hea halduse põhimõtte või „põhimõtte, et ühenduse õiguse kohaldamine peab olema kindel ja ettenähtav" rikkumisele (Euroopa Kohtu 15. detsembri 1987. aasta otsus kohtuasjas 326/85: Madalmaad *v.* komisjon, EKL 1987, lk 5091). Hagejate sõnul „ei saa institutsioon akti vastu võtta faktide põhjal, mille kohta ta teadis või oleks ilmselgelt pidanud teadma, et need on valed, eriti kui selline akt puudutab üksikisikute õigusi".

123 Teiseks väidavad hagejad, et neile tekkis määruste vastuvõtmisest kahju esiteks teatavate koguste banaanide importimise õiguse kaotamise tõttu.

124 Seega leiavad nad hagiavalduses, et 2001. aastal kaotasid nad õiguse importida järgmiseid koguseid banaane: [...] [1] tonni Comafrica osas ja [...] tonni Dole'i osas. Nad jõudsid nende arvudeni järgmiste arvutuste teel:

— 2001. aasta kogu tariifikvoot oli 2 553 000 tonni;

— traditsiooniliste A/B-ettevõtjate saadav osa moodustas 83%, st 2 118 990 tonni;

— võrdlusperioodil 1994–1996 kasutati impordilitsentse 1 590 050 tonni ulatuses;

— seega oleks korrigeerimiskoefitsiendiks tulnud kehtestada 1,3327;

— Comafrica keskmine import võrdlusperioodil oli [...] tonni;

1 — Varjatud konfidentsiaalsed andmed.

— kohaldades sellele kogusele korrigeerimiskoefitsienti 1,3327, oleks Comafrica'l õigus taotleda litsentse [...] tonni kohta;

— kohaldades ülalmainitud [...]tonnisele kogusele määruses nr 1121/2001 sätestatud korrigeerimiskoefitsienti 1,07883, võib Comafrica esitada taotluse litsentsidele vaid [...] tonni kohta;

— Dole'i keskmine import võrdlusperioodil oli [...] tonni;

— kohaldades sellele kogusele korrigeerimiskoefitsienti 1,3327, oleks Dole'il õigus taotleda litsentse [...] tonni kohta;

— kohaldades ülalmainitud [...]tonnisele kogusele määruses 1121/2001 sätestatud korrigeerimiskoefitsienti 1,07883, võib Dole esitada taotluse litsentsidele vaid [...] tonni kohta.

125 Hagejad tunnistavad repliigis, et nende hagiavalduses esitatud üleliigsete taotluste hinnang ei arvesta Austrias, Soomes ja Rootsis toimunud importe (vt tagapool punkt 133). Nad väidavad, et komisjon tunnistab perioodil 1994–1996 keskmiselt „11,24% üleliigsete taotluse määra" ja soovitavad seda protsenti nende kahju arvutamisel aluseks võtta. Muu hulgas viitavad nad ajutiste meetmete kohaldamise taotluses esinevatele andmetele ja informatsioonile kahju osas ning teevad ettepaneku neid kaasajastada.

126 Hispaania Kuningriigi menetlusse astumise taotluse kohta esitatud kirjalikes märkustes teevad hagejad ettepaneku kaasajastada hagiavalduses esinevaid andmeid. Lõpuks tunnistasid hagejad vastuses ühele Esimese Astme Kohtu kirjalikule küsimusele (vt eespool punkt 49), et nad unustasid esmase kahju arvutamisel arvesse võtta määruse nr 896/2001 artikli 28 lõike 2 sätteid ja parandasid hagiavalduses esinevad arvud.

127 Teiseks viidavad hagejad „tulevaste õiguste kaotusele ilmajäädud koguste tõttu".

128 Kolmandaks väidavad nad, et ebaseaduslike kvootide kasutamine põhjustas samuti nende turuosade vähenemise.

129 Lõpuks nõuavad hagejad, et neile kahju hüvitamise korras määratavale summale lisataks veel kompensatsiooniks viivis.

130 Kolmandaks, mis puudutab põhjuslikku seost, väidavad hagejad, et kui komisjon ei oleks määruste nr 896/2001 ja nr 1121/2001 raames vastu võtnud ebaseaduslikke meetmeid, oleks nad võinud saada kõrgemaid kvoote ja selle tagajärjel suuremaid impordilitsentse.

131 Komisjon lükkab need väited tagasi.

132 Esiteks väidab ta, et talle ei saa ette heita mingit ebaseaduslikku käitumist. Ta rõhutab, et tal on ühtse põllumajanduspoliitika valdkonnas ulatuslik kaalutlusõigus ja järeldab sellest, et tema lepinguväline vastutus võib tekkida vaid üksikisikutele õigusi andva õigusnormi piisavalt tõsise rikkumise korral.

133 Komisjon vaidleb vastu sellele, et kõnealuse kolmeaastase perioodi keskmine veamäär oli 23,98%, ehk üle 50% 1994. aastal. Ta märgib nimelt, et hagejate esitatud arvud 1994. aasta kohta ei arvesta tollel hetkel ühendusse veel mitte kuulunud Austrias, Soomes ja Rootsis toimunud importi.

134 Komisjon märgib määruse nr 404/93, muudetud määrusega nr 216/2001, artikli 19 lõikele 1 viidates, et tariifikvoote võis hallata ka tavapäraseid kaubavooge arvestava meetodi abil, mille kasuks ka komisjon oli otsustanud. Ta selgitab, et ta otsustas arvesse võtta saadaolevad varasemad andmed, milles kõige usaldusväärsemad olid kahtlemata need, mis talle juba olid edastatud ja kontrollitud eelnevate aastate kvootide määramiseks. Kõige värskemad andmed olid aastatest 1994–1996, kuna 1998. aastal kohaldati viimast korda 1993. aasta korda ja selle kohta kasutati andmeid esmasest impordist. Komisjon rõhutab asjaolu, et neid andmeid kontrolliti ja parandati hoolikalt, ning märgib, et Esimese Astme Kohus oli tema esitatud arve „aastate 1994–1996 arvude võimaliku ebatäpsuse astme kohta" eespool viidatud kohtuotsuses Comafrica ja Dole Fresh Fruit Europe *v.* komisjon aktsepteerinud. Ta täpsustab, et 1994.–1996. aasta andmete kasutamine oli võimaldanud kõige kiiremini uut, ja sisuliselt ülemineku-süsteemi, kehtestada ning et ta pidas sobivaks kehtestada kolmeaastase perioodi, nagu varemgi, kuna see võimaldas pehmendada banaanituru kõikumisi erinevate aastate vahel.

135 Komisjon vaidlustab hagejate väite, nagu oleks andmeid esmase impordi kohta olnud saada ka 1997. ja 1998. aasta kohta. Ta selgitab, et 24. mai 2000. aasta faksiga kutsus ta kõiki liikmesriike üles talle esitama esmaste importijate turustatud koguste andmed 1997. ja 1998. aasta kohta või olukorrast olenevalt talle teatada, et andmed ei ole kättesaadavad. Sellele taotlusele ei vastanud seitse liikmesriiki. Teiste liikmesriikide osas oli olukord järgmine:

— Kreeka Vabariik ja Soome Vabariik esitasid üksikuid ettevõtjaid eristamata üldised andmed esmase impordi kohta;

— Austria Vabariik esitas üksikasjad vaid üldise impordi tasandil;

— teised liikmesriigid, v.a Itaalia Vabariik, vastasid, et 1997. aasta kohta ettevõtjate esitatud andmed olid pädevate asutuste poolt kontrollimata ja et 1998. aasta kohta ei ole andmeid kogutudki;

— Portugali Vabariigi kohta puudusid 1997. aasta andmed;

— vaid Itaalia Vabariik esitas andmed nii 1997. kui ka 1998. aasta kohta, olgugi, et mõneti ebatäielikud, rõhutades, et tegu on Itaalia ettevõtjate edastatud algandmetega, mida pädevad asutused ei olnud kontrollinud.

136 Mis puudutab väidet selle kohta, et ta ei jätnud võimalust kontrollida edastatud andmete täpsust, rõhutab komisjon, et määruses nr 896/2001 sätestatud kvootide kehtestamise süsteem ei põhine uutele andmetele tuginevatel taotlustel, vaid ajavahemiku 1994–1996 andmetel. Liikmesriigid ja komisjon olid neid viimati nimetatud andmeid kontrollinud, nagu ka Esimese Astme Kohus eespool viidatud kohtuotsuses Comafrica ja Dole Fresh Fruit Europe *v.* komisjon tõdes. Ta täpsustab, et isegi kui need andmed ei olnud täiuslikud, luges Esimese Astme Kohus tolles kohtuotsuses sellegipoolest nende ebatäpsuste õigustamiseks esitatud põhjendused kehtivaks ja tunnistas, et nende andmete kasutamine ei olnud ilmselgelt sobimatu.

137 Mis puudutab hagejate väiteid määruse nr 1121/2001 vastu, märgib komisjon, et need tuginevad ekslikul eeldusel, nagu oleks määrus nr 896/2001 ebaseaduslik.

138 Teiseks väidab komisjon väidetava kahju osas kõigepealt, et hagejate taotlus, mis põhineb nende turuosade vähenemisel, on väga segane ja tuleb seega vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata. Mis puudutab teatavate banaanikoguste importimise õiguste kaotamisest tekkinud kahju, märgib komisjon, et „kvootidega antakse vaid võimalus taotleda impordilitsentse". Sellega seoses märgib komisjon, et kogused, mille kohta hagejate sõnul neil oleks pidanud olema kvoot, ning need kogused, mille kohta nad kvoodi määruse nr 1121/2001 alusel said, on ilmselgelt kõrgemad nende impordikogustest ajavahemikus 1994–1996. Vastupidi, hagejaid ei takistatud teatavaid banaanikoguseid importimast seetõttu, et neile ei olnud piisavalt kõrget kvooti antud, kuna nad oleksid võinud saada täiendavaid impordilitsentse kolmandatelt isikutelt. Komisjon järeldab, et hagejad ei ole esitanud piisavat alust, et kindlaks teha väidetavat kahju, ja ei ole üldisemalt oma kahju hüvitamise ja viivise tasumise nõuet põhjalikult põhistanud.

139 Hispaania Kuningriik väidab, et käesolevas asjas ei ole komisjon toime pannud mingisugust õigusrikkumist. Ta viitab eelkõige Esimese Astme Kohtu järeldustele eespool viidatud kohtuotsuse Comafrica ja Dole Fresh Fruit Europe *v.* komisjon punktides 149 ja 150.

140 Muu hulgas leiab ta, et hagejad ei ole tõendanud kahju olemasolu ja ulatust ega komisjoni ebaseadusliku tegevuse ja selle kahju vahelist põhjuslikku seost.

Esimese Astme Kohtu hinnang

141 Väljakujunenud kohtupraktika põhjal saab EÜ artikli 288 teise lõigu tähenduses ühenduse lepinguväline vastutus tekkida vaid kõigi tingimuste koosesinemisel — institutsioonide ebaseaduslik tegevus, tegelik kahju ja väidetava käitumise ja viidatud kahju vaheline põhjuslik seos (Euroopa Kohtu 29. septembri 1982. aasta otsus kohtuasjas 26/81: Oleifici Mediterranei *v.* EMÜ, EKL 1982, lk 3057, punkt 16; Esimese Astme Kohtu 11. juuli 1996. aasta otsus kohtuasjas T-175/94: International Procurement Services *v.* komisjon, EKL 1996, lk II-729, punkt 44; 16. oktoobri 1996. aasta otsus kohtuasjas T-336/94: Efisol *v.* komisjon, EKL 1996, lk II-1343, punkt 30 ja 11. juuli 1997. aasta otsus kohtuasjas T-267/94: Oleifici Italiani *v.* komisjon, EKL 1997, lk II-1239, punkt 20). Kui aga üks nendest tingimustest on täitmata, tuleb kahju hüvitamise hagi tervikuna tagasi lükata, ilma et oleks vaja hinnata teisi vastutust kaasa toovaid tingimusi (Euroopa Kohtu 15. septembri 1994. aasta otsus kohtuasjas C-146/91: KYDEP *v.* nõukogu ja komisjon, EKL 1994, lk I-4199, punkt 19 ja Esimese Astme Kohtu 20. veebruari 2002. aasta otsus kohtuasjas T-170/00: Förde-Reederei *v.* nõukogu ja komisjon, EKL 2002, lk II-515, punkt 37).

142 Käesolevas asjas tuleb kahju hüvitise nõuet hinnata seoses esimese tingimusega ebaseadusliku tegevuse olemasolu kohta. Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peab selle tingimuse tarvis olema tõendatud üksikisikule õigusi andva õigusnormi

piisavalt tõsine rikkumine (Euroopa Kohtu 4. juuli 2000. aasta otsus kohtuasjas C-352/98 P: Bergaderm ja Goupil *v.* komisjon, EKL 2000, lk I-5291, punkt 42). Piisavalt tõsise rikkumise osas on määravaks kriteeriumiks asjaomase ühenduse institutsiooni poolne ilmne ja tõsine kaalutlusõiguse piiride eiramine. Kui institutsioonil on väga väike või lausa olematu kaalutlusõigus, võib lihtne ühenduse õiguse rikkumine olla piisavalt tõsise rikkumise esinemiseks piisav (eespool viidatud kohtuotsus Comafrica ja Dole Fresh Fruit Europe *v.* komisjon, punkt 134 ja Esimese Astme Kohtu 10. veebruari 2004. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-64/01 ja T-65/01: Afrikanische Frucht-Compagnie ja Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert *v.* nõukogu ja komisjon, EKL 2004, lk II-521, punkt 71).

143 Käesolevas asjas väidetud ebaseaduslik tegevus seisneb sisuliselt selles, et komisjon olevat määruses nr 896/2001 kasutanud traditsiooniliste A/B-ettevõtjate kvoodi määramiseks keskmist esmast importi kolmandatest riikidest ja/või mittetraditsiooniliste AKV-banaanide keskmist importi nende poolt aastatel 1994–1996, mis võeti arvesse 1998. aasta eest, olgugi et ta teadis, et need andmed ei ole õiged, ning jättes sätestamata nende andmete kontrollimise ja parandamise mehhanismi. Sedasi toimides on komisjon süüdi „haldussuutmatuses" või hea halduse põhimõtte või „põhimõtte, et ühenduse õiguse kohaldamine peab olema kindel ja ettenähtav" rikkumises.

144 Eespool punktis 142 viidatud kohtupraktikat silmas pidades tuleb kindlaks teha, kas rikkumine on piisavalt tõsine. Sellega seoses tuleb vaidlustatud määrusi eraldi uurida.

145 Esiteks on määruse nr 896/2001 osas vaieldamatu, et komisjon võttis selle vastu ulatuslikku kaalutlusõigust kasutades (vt selle kohta Euroopa Kohtu 5. oktoobri

1994. aasta otsus kohtuasjas C-280/93: Saksamaa *v.* nõukogu, EKL 1994, lk I-4973, punkt 89 ja 15. juuli 2004. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-37/02 ja C-38/02: Di Lenardo ja Dilexport, EKL 2004, lk I-6911, punktid 57 ja 71).

146 See määrus põhineb määruse nr 404/93, muudetud määrusega nr 216/2001, artiklil 20, millega komisjonile antakse pädevus kehtestada eelkõige tariifikvootide haldamise kord. Selle määruse artikliga 19 jäetakse komisjonile ulatuslik kaalutlusõigus valida meetod selle haldamise jaoks (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Di Lenardo ja Dilexport, punkt 57). Selle artikli lõige 1 sätestab tegelikult, et tariifikvoote „võib hallata tavapäraseid kaubavooge arvestava meetodi (senised/uued importijad) kohaselt ja/või teiste meetodite kohaselt". Ainus selle ulatusliku kaalutlusõiguse piirang esineb sama artikli 19 lõikes 2, mille kohaselt „[k]asutatav meetod peab asjakohaselt arvestama vajadusega säilitada ühenduse turu tarnetasakaalu".

147 Kasutades oma ulatuslikku kaalutlusõigust, otsustas komisjon määrust nr 896/2001 vastu võttes kehtestada alates 1. juulist 2001 ja ajutiselt kuni hiljemalt 1. jaanuarini 2006 impordilitsentside andmise meetodi, mis tugineb suures osas varasemal võrdlusel ja „traditsiooniliste" ja „mittetraditsiooniliste ettevõtjate" eristamisel, kellest esimesi iseloomustab banaanide esmane import.

148 Tuleb kõigepealt sedastada, et ei saa kritiseerida, et komisjon eelistas seda meetodit ja mitte eelnevalt mainitud teisi meetodeid, eelkõige reeglil „paremus ajas, paremus õiguses" põhinevat. Tuleb rõhutada, et määrus nr 896/2001 võeti vastu keeruliste ja delikaatsete rahvusvaheliste läbirääkimiste järel, mille käigus väljendati vägagi

vastakaid seisukohti, mida tuli omavahel lepitada. Komisjon pidi arvestama mitte üksnes ühenduse tootjate huvidega, vaid ka tema kohustustega AKV riikide suhtes ja ühenduse poolt WTO raames võetud rahvusvaheliste kohustustega.

149 Järgmiseks näib, et komisjoni valitud meetod kvootide eraldamiseks, võttes ettevõtjate kategooriate määratlemiseks ja traditsiooniliste ettevõtjate kvootide kindlaksmääramiseks võrdlusperioodiks aastad 1994–1996, ei ole ilmselgelt sobimatu.

150 Esiteks ei saa vastu vaielda, et varasema perioodi valik ei oleks olnud sobiv, eriti arvestades asjaolu, et määrusega nr 404/93 kehtestatud ühtne banaaniimpordi süsteem hakkas kehtima alles alates 1. juulist 1993. Enne seda kuupäeva oli banaaniimport ühendusse allutatud riigiti vahel väga erinevatele õiguskordadele.

151 Teiseks, nagu määruse nr 896/2001 5. põhjenduses on märgitud, olid komisjonil määruse nr 896/2001 vastuvõtmise hetkel kõige usaldusväärsemad andmed esmase impordi kohta just aastate 1994–1996 kohta. Selliseid andmeid kasutati 1993. aasta korra raames, millega kehtestati impordilitsentside jagamine eelkõige A- ja B-kategooriate alljaotamisel kolmeks erinevaks tegevusalaks, sh ka esmane import („a"-tegevusala) (vt eespool punkt 11). Pealegi oli neid andmeid sel ajal põhjalikult kontrollitud ja vajaduse korral parandatud nii pädevate siseriiklike asutuste kui ka komisjoni poolt. Viimase osas tuleb seega meenutada, et Esimese Astme Kohus leidis eespool viidatud kohtuotsuses Comafrica ja Dole Fresh Fruit Europe *v.*

komisjon, et ta „oli tegutsenud väga hoolikalt ja ettevaatlikult pädevate siseriiklike asutuste edastatud andmeid kontrollides ja parandades ning topeltarvutusi kustutades".

152 Mõistagi ei olnud selle kontrolliga eespool viidatud kohtuotsuse Comafrica ja Dole Fresh Fruit Europe *v.* komisjon punktis 147 toodud põhjustel tõepoolest võimalik kõiki topeltarvutusi kõrvaldada. Seega säilis veamäär esmase impordi andmete kohta. Pooled on seega ühel nõul, et aastatel 1994–1996 olid A-kategooria a-tegevusala litsentsidega imporditud banaanide kogused madalamad asjaomaste ettevõtjate deklareeritud kvootidest ja et sellest tulenev veamäär oli umbes 11%. Tuleb sellegipoolest sedastada, et vaatamata nendele puudustele annavad asjaomased andmed hea ülevaate ühenduse banaanituru olukorrast asjaomasel perioodil.

153 Kolmandaks ei saa komisjonile ette heita, et ta hõlmas võrdlusperioodi ka 1994. aasta, vaatamata sellele, et selle aasta kohta on hagejad leidnud kõige enam puudusi. Ühest küljest ei saanud ta võrdlusperioodi aluseks võtta aastaid 1995–1997, kuna tal ei õnnestunud pingutustele vaatamata liikmesriikidelt usaldusväärseid ja täielikke andmeid 1997. aasta esmase impordi kohta saada. Seda näitavad usutavalt komisjoni oma väidete kinnituseks esitatud tõendid, mis on toodud eespool punktis 135. Hagejad tunnistasid oma repliigis muuseas otse, et 1997. ja 1998. aasta esmase impordi andmed olid kontrollimata nii pädevate siseriiklike asutuste kui ka komisjoni poolt. Teisest küljest ei oleks olnud kohane piirduda kaheaastase perioodiga (1995–1996). Nagu komisjon õigesti märgib, annab kolmeaastase perioodi arvestamine banaaniturust palju ülevaatlikuma pildi, kus turukõikumised aastate lõikes vähenevad. Tuleb lisada, et 1993. ja 1999. aasta kordade alusel toimus

impordilitsentside andmine kolmeaastasel võrdlusperioodil turustatud banaanikoguste (1993. aasta kord) või tegelikult imporditud banaanikoguste (1999. aasta kord) alusel.

154 Neljandaks tuleb meenutada, et 2001. aasta kord pidi olema üleminekukord ja et kättesaadavate ning varasemalt juba hoolikalt kontrollitud andmete arvestamine võimaldas seda kiiremini kehtestada.

155 Viiendaks tehti valik võtta võrdlusperioodiks aastad 1994–1996 delikaatsete ja keeruliste rahvusvaheliste läbirääkimiste raames ja on üks tegur, mis võib lahendada aastaid ühelt poolt ühenduse ja teiselt poolt Ameerika Ühendriikide ja Ecuadori Vabariigi vahel kestnud vaidlust.

156 Lõpuks, mis puudutab hagejate kriitikat traditsiooniliste ettevõtjate kvootide kontrolli- ja parandusmehhanismi puudumise kohta, piisab märkimisest, et põhimõtteliselt ei oleks selline mehhanism 2001. aasta korra raames õigustatud, kuna need kvoodid põhinevad varem juba põhjalikult kontrollitud ja vajadusel parandatud andmetel (vt eespool punkt 151). Tõepoolest säilis teatav veamäär, ent see oli vältimatu ning vastuvõetav eespool punktides 149–155 esitatud põhjustel. Muu hulgas on kahtlane, et arvestades võrdlusperioodi algusest möödunud aega ja asjaolu, et liikmesriikidel ei olnud kohustust tõendeid 1994–1996 toimunud banaaniimpordi kohta säilitada, oleks olnud võimalik läbi viia uut kontrolli või veel vähem, et selle kontrolli tulemusel oleks olnud võimalik avastada arvestatavat kogust täiendavaid ebatäpsusi edastatud andmetes. Igal juhul, nagu juba eespool punktis 103 märgiti, kui oleks ilmnenud, et andmed on ilmselgelt vigased või petturlikud, oleksid

komisjon või pädevad siseriiklikud asutused isegi otsese sellesisulise sätte puudumisel määruses 896/2001 pidanud neisse andmetesse vajalikud parandused sisse viima.

157 Kõigist eelnevatest kaalutlustest tuleneb, et komisjon ei ole määrust nr 896/2001 vastu võttes pannud toime oma kaalutlusõiguse piiride ilmset ja tõsist rikkumist. Sellest tuleneb, et teda ei saa süüdistada mingis ebaseaduslikus käitumises, mis tooks kaasa ühenduse lepinguvälise vastutuse.

158 Teiseks tuleb määruse nr 1121/2001 osas meenutada, et see võeti vastu määruse nr 896/2001 artikli 4 lõikeid 1 ja 2 ning artikli 5 lõikeid 1 ja 2 silmas pidades. Komisjon peab vastavalt määruse nr 896/2001 artikli 5 lõikele 2 kehtestama korrigeerimiskoefitsiendi, kui esineb erinevus sama määruse artikli 4 lõigetes 1 ja 2 märgitud kogukvoodi, mille liikmesriigid on talle teatanud, ja saadaoleva tariifikvoodi vahel. Sellega ei nähta seega ette mingit kaalutlusõigust, milline korrigeerimiskoefitsient kehtestada või milliseid koguseid selle juures arvesse võtta. Seega võib määruse nr 1121/2001 vastuvõtmisel vaid väike ühenduse õiguse rikkumine kaasa tuua ühenduse lepinguvälise vastutuse.

159 Hagejate etteheide komisjonile seoses määrusega nr 1121/2001 tugineb eeldusel, et määrus nr 896/2001 on ebaseaduslik, kuna seal sätestatakse traditsiooniliste A/B-ettevõtjate kvootide kehtestamisel nende poolt aastatel 1994–1996 toimunud esmase impordi andmete arvesse võtmine, nägemata ette nende andmete kontrollimise ja parandamise mehhanismi. Eespool punktides 145–157 esitatud kaalutlustest tuleneb aga, et komisjon ei ole määruse nr 896/2001 vastuvõtmisel

ebaseaduslikult toiminud. Sellest tuleneb, et komisjonile ei saa süüks panna ka mingit ebaseaduslikku käitumist määruse nr 1121/2001 vastuvõtmisel, mis tooks kaasa ühenduse lepinguvälise vastutuse.

160 Arvestades kõiki eelnevaid kaalutlusi tuleb kahju hüvitamise nõuded põhjendamatuse tõttu rahuldamata jätta, ilma et oleks vaja hinnata teisi ühenduse lepinguvälise vastutuse tekkimise tingimusi.

161 Täiendavalt tuleb siiski märkida, et hagejad ei ole rahuldavalt tõendanud väidetava kahju olemasolu ja ulatust.

162 Mis puudutab esiteks teatavate banaanikoguste importimise õiguse kaotamisest 2001. aastal tekkinud kahju, siis tuleb sellele vastu vaielda ühest küljest selle tõttu, kuidas nad üritavad kahju olemasolu tõendada ja teisest küljest selle kahju arvutamise viisi tõttu.

163 Esiteks väidavad hagejad, et kui traditsiooniliste A/B-ettevõtjate kvoot oleks kehtestatud õigete andmete põhjal, oleks tulnud sellele kvoodile rakendatavaks korrigeerimiskoefitsiendiks kehtestada mitte 1,07883 vaid 1,3327. Nad on enda sõnul kaotanud „õiguse importida" banaane koguses, mille suuruseks on nende taotluse alusel saadud kvoodi, st 1994–1996 toimunud keskmise esmase banaaniimpordi korrigeerimiskoefitsiendiga 1,3327, ning samale kvoodile korrigeerimiskoefitsienti 1,07883 kohaldades saadud koguse vahe.

164 Isegi kui hagejate esitatud arvud ja arvutused on täpsed, ei tähenda asjaolu, et nende individuaalne kvoot on madalam kui see, mille nad oleks saanud kõrgemat korrigeerimiskoefitsienti kohaldades, et neil tekkis samas suuruses kahju. Tuleb tegelikult meenutada, et kvoot iseenesest ei tähenda õigust banaane importida, vaid kujutab üksnes hilisemate tehingute, eelkõige just impordilitsentsi taotlemise jaoks võrdlusbaasi. Ettevõtja ei taotle alati tingimata impordilitsentse kogu talle eraldatud kvoodi ulatuses. Nagu komisjon õigesti märgib, peab olema piisav kogus banaane, mida nende litsentsidega importida ja mõistlik perspektiiv need ka ühenduses ära müüa. Käesolevas asjas ei ole hageja aga selle kohta ühtegi tõendit esitanud. Seda, et kahju tegelikult kanti, oleks pidanud põhjalikumalt tõendama, eriti arvestades, et asjaomasel perioodil (2001. aasta teine poolaasta) oli määruses nr 1121/2001 kehtestatud korrigeerimiskoefitsient positiivne. Teisisõnu oli hagejatele eraldatud individuaalne kvoot kõrgem võrdlusperioodil toimunud esmasest impordist. Arvestades korrigeerimiskoefitsienti, mida nende sõnul tuli kohaldada, on nende kvoot veelgi kõrgem.

165 Tuleb pealegi märkida, et vastavalt määruse nr 896/2001 artikli 14 lõikele 2 võib „[a]asta esimese kolme kvartali puhul [...] otsustada, et teatava ettevõtja esitatud taotlustega hõlmatud kogus ei või ületada teatavat protsenti artikli 5 alusel kindlaksmääratud kvoodist või artikli 9 lõikes 3 kindlaksmääratud aastaeraldisest."

166 Teiseks ei teosta hagejad oma arvutusi 2001. aasta teatavate banaanikoguste importimise õiguse kaotamisest tekkinud kahju kohta usutavalt ega täpselt. Nii tunnistasid nad oma repliigis, et nad ei olnud arvestanud 1994. aasta importi

Austriasse, Soome ja Rootsi ja et nad olid ülehinnanud hagiavalduses mainitud keskmist veamäära. Seetõttu langes see veamäär 30,4%-lt 13,6%-le. Nad teevad oma repliigis siiski ettepaneku kasutada nende kahju arvutamiseks komisjoni ajutiste meetmete kohaldamise menetluses aktsepteeritud „11,24%-list määra" ja kaasajastada nende ajutiste meetmete kohaldamise taotluses esinevaid andmeid ja infot. Lõpuks tunnistasid hagejad vastuses ühele Esimese Astme Kohtu kirjalikule küsimusele (eespool punkt 49), et nad ei olnud oma arvutustes arvesse võtnud määruse nr 896/2001 artikli 28 lõike 2 sätteid ja et hagiavalduses mainitud arvud puudutasid kogu 2001. aastat, olgugi et määrus nr 896/2001 kehtis alles selle aasta teisest poolaastast alates. Seetõttu kohaldavad nad selles sättes märgitud koefitsienti 0,4454 sellistele banaanikogustele, mida nad hagiavalduses väidetu kohaselt ei saanud importida, ja saavad Comafrica osas tulemuseks [...] tonni ja Dole'i osas [...] tonni. Lisaks asjaolule, et see vähendab oluliselt nende nõudeid, tuleb tunnistada ka, et hagejate uus arvutus tugineb 1994. aasta andmetele, mida nad repliigis tunnistasid suuresti liialdatud olevaks. Teisisõnu, peale selle, et ei ole võimalik kindlusega määrata hagejate lõpuks pakutud arvutuste täpset alust, põhineb see igal juhul ebatäpsetel andmetel.

167 Teiseks, mis puudutab väidetava kahju teist ja kolmandat komponenti, nimelt „tulevaste õiguste kaotamist ilmajäädud koguste tõttu" ja nende turuosade vähenemist, tuleb sedastada, et hagejad esitavad need nõuded väga segaselt, näitamata selgelt, milliste tõenditega hinnata nende olemust ja ulatust, ning selgitamata, millistel alustel neid arvutada.

168 Sellest tuleneb, et ühenduse lepinguvälise vastutuse tekkimise teise tingimuse täitmine ei ole ka tõendatud. Ka sellel põhjusel tuleb kahju hüvitamise nõue põhjendamatuse tõttu rahuldamata jätta.

Uurimistoimingute kohaldamise taotlus

169 Hagejad paluvad Esimese Astme Kohtul uurimistoimingute korras paluda komisjonil:

— kinnitada, et hagejad kuuluvad hagiavalduse 7. lisas mainitud nelja ettevõtja hulka;

— esitada andmeid impordilitsentside kasutamise kohta aastatel 1994–1996, tegeliku impordi kohta ning selle kohta, mis viisil ta jõudis hinnanguni ülemääraste taotluste tasemest.

170 Komisjon vaidleb sellele taotlusele vastu.

171 Esimese Astme Kohus leiab, et hagejate uurimistoimingute kohaldamise taotlust ei saa rahuldada, kuna toimiku materjalide ja kohtuistungil esitatud selgituste põhjal on võimalik kohtuasi lahendada.

172 Arvestades kõiki eelnenud kaalutlusi, tuleb hagi tervikuna tagasi lükata.

Kohtukulud

173 Kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna kohtuotsus on tehtud hagejate kahjuks, mõistetakse nende endi ja komisjoni kohtukulud, sh ajutiste meetmete kohaldamise menetlusega kaasnevad kohtukulud, vastavalt komisjoni nõuetele välja hagejatelt.

174 Hispaania Kuningriik kannab kodukorra artikli 87 lõike 4 esimese lõigu alusel oma kohtukulud ise.

175 Simba kannab kodukorra artikli 87 lõike 4 kolmanda lõigu alusel oma kohtukulud ise.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ESIMESE ASTME KOHUS (viies koda)

otsustab:

1. Jätta tühistamisnõuded vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.

2. **Jätta kahju hüvitamise nõuded põhjendamatuse tõttu rahuldamata.**

3. **Mõista hagejate endi kui ka komisjoni põhikohtuasja kohtukulud ja ajutiste meetmete kohaldamise menetlusega kaasnevad kohtukulud välja hagejatelt.**

4. **Menetlusse astujad kannavad oma kohtukulud ise.**

Lindh García-Valdecasas Cooke

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 3. veebruaril 2005 Luxembourgis.

Kohtusekretär

H. Jung

Koja esimees

P. Lindh